

Hind 23 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

12 2007

Posritel:

Enrique Iglesias

Janne Saar

Kaamose vastu!

Jõuluvärsse

**Lahe
koolipäev
2007**

**Kirjad
jõuluvanale**

**Euroopalike jõulude
joonistusvõistlus**

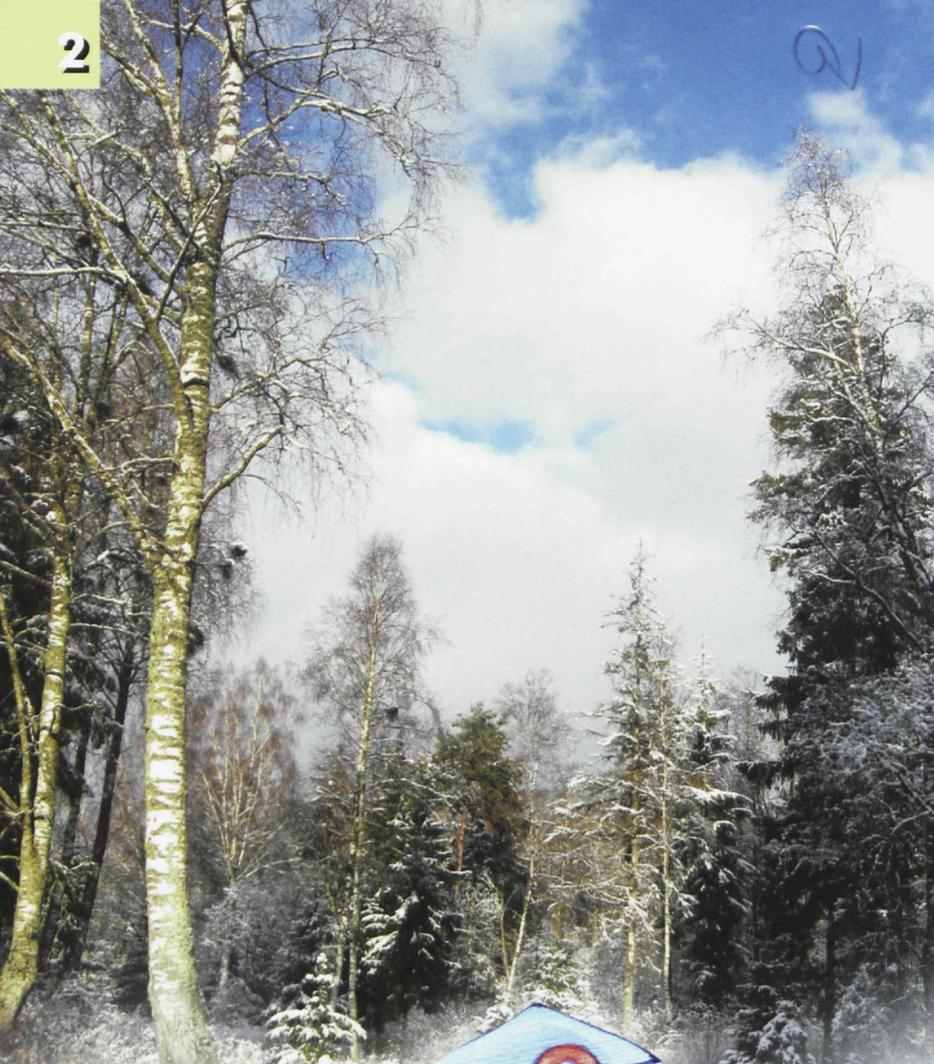
**Salme Reegi
võistluselt**

**Kristiina
Kassi
jõulujutt**

<http://kommikas.kalev.ee/heelaps/>

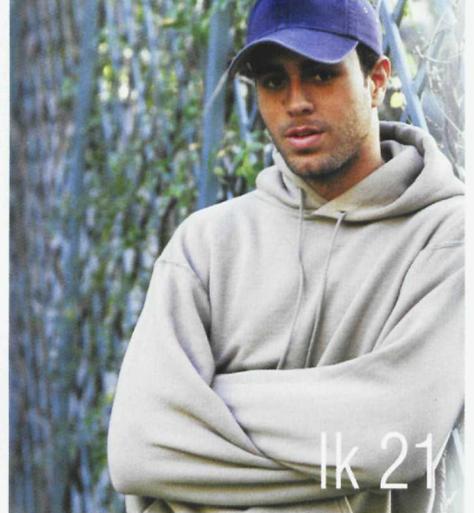

Heledaid jõulupühi ja rõõmsat
aastavahetust, armsad
sõbrad ja sugulased!

Jälle muutub aastanumber,
ees on täitsa uued päevad...
Küll on hea, et meie ümber
sõbrad olid, on ja jäävad!

On neid vähem, on neid hulgem,
pole kõige tähtsam asi.
Elus poole kindlam, julgem
olla on ka kahekesi.

Siis, kui kuulad jõululaule
ja ka ise laulda proovid,
tunned hinges rõõmsaid jõule,
mida teistelegi soovid!

Kaaneplilt: Vanessa Alter Mustamäe Laste Loomingu
Majast (Tallinna Laste Turvakeskuse võistluselt)

- 3 Jõululuulet
- 4 Kristiina Kassi jõulujutt
- 6 Kunst. Tallinna Turvakeskuse jõuluvõistluselt
- 7 Tiit Kändleri kaamosest
- 9 Marie Metsuri "Roxanne" i lugu
- 11 Õkulite raamat
- 12 Viktoriin-jõuluriin
- 13 Naeru-uss
- 14 Jõõpre koolilaste jõulusoovid
- 15 Mustkunstnik Ande
- 16 Kristina Kruuse koeralood
- 17 Anneli Orgusaar noortekonverentsist
- 18 Mis uudist?
- 19 Peep Veedla pasknääri-lugu
- 20 Kirjalaps
- 21 Poster 1 Enrique Iglesias
22. Poster 2 Janne Saar
25. Kirjanurk
26. Ole terve!
- 27 Ristsõna
- 28 Pühadevahe
- 29 Lully Gustavsoni meisterdus
- 30 Jõulujutte Steni võistluselt
- 33 Sabina Zinovjeva ukraina jõulukommetest
- 34 Barbindus: talverõõmud
- 35 Reet Mängel-Juuse koomiks
- 36 Cäthly Oja ja Marius Mee jõulujutud
- 37 Salme Reegi õhtujutuvõistluselt
- 38 Järjehoidja
- 40 Pop: postristaarid Janne ja Enrique
- 41 Köögi-Kata
- 42 Priit Pajusaare jõululaul
- 43 Lego

Väljaandja: Mittetulundusühing "Hea Laps"
Harju 1, 10146 Tallinn Tel. 631 44 28
Hea.Laps@mail.ee

Trükk: Reusner
Ajakiri Hea Laps ilmub kord kuus

Toimetaja Leelo Tungal, leelo@healaps.ee

Levija Britta Korzets, britta@healaps.ee

Kujundaja Vivika Kalt, vivika@healaps.ee

Juba tahaks vaheaega

Koolis käia on vahel nii paha, mõnikord sinna üldse ei taha. Kui jään tunnis teistest maha, enam siis siin olla ei taha...

Varsti õnneks vaheaeg ja lõpeb igav kaheaeg. Siis ei pea üldse pingutama, vaid saab kodus ringutada.

Siis ma tahaks minna mõnel päeval linna. Kuid praegu kooli käima pean, end vaheajaks valmis sean.

Ruth Parman
Kehra Gümnaasiumi 3. a klassist

Heiki Vilep

Päkapikk

Panin sussi akna peale, olin hästi pai, hommikul siis sussi seest ma väikse kommi sain. Väike õde pani ka ja oli hästi pai, aga tema sussi sisse suurem kompek sai

Teisel päeval meie sussid hoopis tühjaks jäid – kas siis päkapikupoisu iga päev ei käi? Lõpuks selgus kogu tõde, hargnes segadik: selgus, et mu õeke ise oli päkapikk.

Heli Illipe-Sootak

MIS MA SULLE, PÄKA, PAKUN?

Mis ma sulle, päka, pakun, kui sa seisad lävepakul, nina nohus põsed lohus, jalas viisud kasetohust?

“Ei ma palju sinult küsi, pole mahti, pole püsi – hamba alla tera nisu, külje alla heinarisu, kurku lonksukese teed.”

Oh, sa küsid nõnda vähe! Kohe-kohe kööki lähen, keetsin sülti kümme pütti, näärikuusegi tõin hütti, mõnus soe on ahju ees. “Ole tänatud, hea laps!”

Arvi Uus

Kuuse uni

Ühel külmal jõulukuul kuusepuu kord vaatas Kuud. “Küll on ilus, tähed suured... Aga minul all on juured, muidu lendaks Kuule kohe!” kostus metsast kuuse ohe. Samas langes laia und. Kuusk jäi tuttu. Kuust näeb und.

Täname
Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali ja
Hasartmängumaksufondi

Suur aitäh Haridus- ja
Teadusministeeriumile,
kes tellis ajakirja 585-je koolitel

Kristiina Kass

Perekond Kapsapea jõulukuusk

Pilt: Kristiina Kass

Jõulud olid ukse ees, aga perekond Kapsapeal polnud veel jõulukuuske. Härra Kapsapea lubas asja korda ajada.

Kuna ta oli kokkuhoidlik mees, siis ei kavatsenud ta jõulupuud sugugi turult osta, vaid otsustas tuua kuuse linnapargist. See oli parajalt lähedal ja härra Kapsapea arvates liigagi täis igas suuruses kuuski.

Loomulikult ei kõnдинud härra Kapsapea parki, saag õlal. See oleks äratanud liigselt tähelepanu. See-est peitis ta see kavalalt kitarrikasti, sest vaevalt tuleb kellelegi pähe kahtlusta-

da kuusevarguses pargis jalutavat muusikut. Härra Kapsapea viieaastasele pojale langes au sobiv kuusk pargist välja valida ja Kilu-nimelise koera ülesandeks jäi hoiatada kuusetoojaid kutsumatu publiku eest.

Õhtuhämaruses läksid härra Kapsapea ja väike Villu "koeraga parki jalutama". Külma tuul ja käre pakane olid pargist teised jalutajad minema peletanud, ja see sobis härra Kapsapea plaaniga suurepäraselt. Kolmik suundus pargi tihedamasse kanti, kus härra Kapsapea arvates pidi olema kõige parem kuusevalik.

Villu ei jaksanud pikalt hangedes sumada. "Võtame selle!" teatas ta peagi ja patsutas otsustavalt kümne meetrist hõreda-oksalist kuuske.

"Ei, Villu, see on liiga kõrge," arvas härra Kapsapea. "See ei mahu meie elutuppa ära."

"See on ilus kuusk! Võtame selle!" kordas Villu jonnakalt ega nõustunud puu juurest sammugi eemalduma.

"Muidugi on see ilus kuusk, aga meie tahame ju veel paremat," püüdis härra Kapsapea poega ümber veenda, aga Villu suunurgad hakkasid nüüd ähvardavalt allapoole vajuma.

"Mina tahan seda kuuske!" nõudis ta häälkalt. "Hakka saagima!"

"No olgu peale," rahustas härra Kapsapea poega ja heitis pilgu üle öla. Villu karjumine võis kaugele kosta ja mõne korralvuri kohale meelitada. "Võtame sellest siis ladva."

Villu jäi rahulolevalt vaatama, kuidas isa, kitarrikast selja peal kõlkumas, kuuse otsa ronis. Härra Kapsapea ei kavatsenud ju ometi tühipalja ladva pärast tervet puud maha saagida. Ta ronis hoogsalt kõrgemale. Sobiv saagimiskoht paistis juba kätte, aga järsku tundis härra Kapsapea, kuidas puu õõtsuma hakkas. Tal võttis seest õõnsaks. Äärmiselt ettevaatlikult vinnas ta end veidi ülespoole, aga kuuselatv paindus ta raskuse all ähvardavalt.

Selliselt kõrguselt allaprantsatamine võib lõppeda mitme luumurru, kui mitte surmaga, tuli härra Kapsapeale jube mõte. Ka saagimisest ei tule selles asendis midagi välja, arutles ta ja otsustas targu tagasi alla ronida.

"Ma pean selle kuuse ikkagi tervenisti maha võtma," seletas ta pojale, kui tundis jälle kindlat maad jalge all. "Siis on lihtne sobiv jupp ladvast meile jõulukuuseks saagida."

Saagimise peale kulus tublisti aega, aga lõpuks hakkas puu aeglaselt ja väärkalt langema. Kui see siis tugeva ragina saatel keset kõnniteed prantsatas, ehmus Kilu koledal kombel ja kukkus haukuma. Ka väike Villu ehmus ja puhkes kõva häälega nutma. Aga härra Kapsapeal ei olnud aega kumbagi lohutada. Ta asus hoopis kiiruga kuuse küljest latva ära saagima.

Oli see alles üks ilmatu kole jõulukuusk! Peaaegu pool sellest oli ainult üks pikk ladvaroots ja allpool turritas igasse

Äärmiselt ettevaatlikult vinnas ta end veidi ülespoole, aga kuuselatv paindus ta raskuse all ähvardavalt.

ilmasuunda vaid neli armetut oksa. Aga härra Kapsapea meelest polnud kuusel vigagi. See oli ikkagi ise saetud, parajalt kõrge ja – mis kõige toredam – tasuta saadud.

Vabandust, kas ma ütlesin tasuta? Tegelikult muidugi mitte.

Just siis, kui härra Kapsapea oli tulevase jõulupuud kaenlasse vinnanud, kõndisid tema, Villu ja Kilu poole paar politseinikku. Neid oli äsjakuuldud kahtlane ragin, lapse nutt ja koera klähvimine hirmsasti huvitama hakanud.

"Ah soo, või et olete jõulukuuse järele tulnud!" ütles üks politseinik kulmu kortsutades ja pani käed rinnale risti.

"Te olete muidugi kuulnud, et avalikult haljasalalt puude maha saagimine on suisa ebaseaduslik?" lausus teine politseinik manitsevalt.

"Jaa...jaa, muidugi, ee... ei, ega mina siis..." kokutas härra Kapsapea ja püüdis pingsalt mõelda välja usutavat seletust oma kaenlas olevale kuuseladvale ja risti keset teed vedelevale värskest saetud poolikule puule.

"Ee... vedeles siin maas selline kuusejupp, mõtlesin, et viin koju perele, aga kui on ebaseaduslik, siis... siis muidugi," seletas härra Kapsapea, nägu punane peas, pillas siis kuuse kaenlast ja haaras maast oma kitarrikasti.

Kitarrikast oli kahjuks lukustamata ja värske saepuruga kaetud saag kukkus otse politseinike jalge ette.

"Ja on teil tihti kombeks pargis saega ringi jalutada?" tundis üks mundrimeestest huvi.

Selle peale ei osanud härra Kapsapea enam midagi vabanduseks kosta. Tusaselt võttis ta vastu teise politseiniku ulatatud kopsaka trahvikviitungi.

Hea seegi, et härra Kapsapea tohtis kuuseladva endale jätta. See oli tema meelest igatahes igati õiglane otsus, oli ju kuusk ise ometi tublisti üle kümne tuhande krooni maksma läinud!

Proua Kapsapea arvates aga polnud kindlasti kellelgi tervel Eestimaal niisama kallist ja niisama inetut jõulukuuske.

Alla Pavlova Tallinna Mustamäe Regalaümnaasiumist

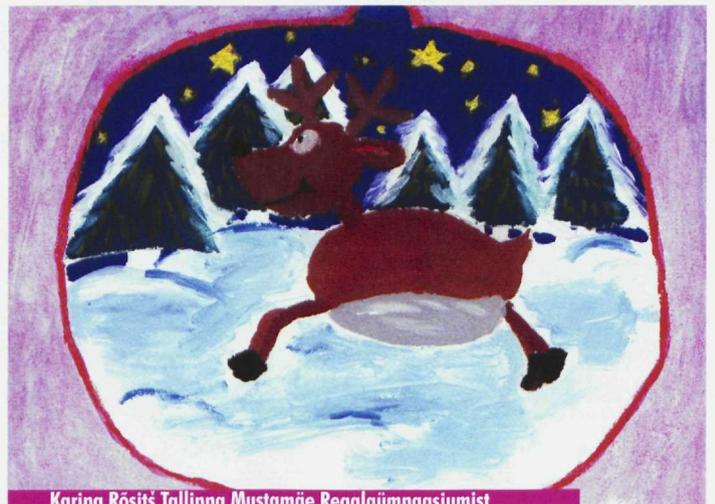
Kadri-Ann Mägi

Joonistus- vihikust postkaardile

Tallinna Linnavolikogu ja Tallinna Laste Turvakeskuse ühise joonistusvõistluse "Euroopa Liidu rahvad jõule tähistamas" parimatest töödest valmivad jälle uued pühadekaardid. Võib-olla jõuab mõni neist ka Sinu postkasti, hea lugeja!

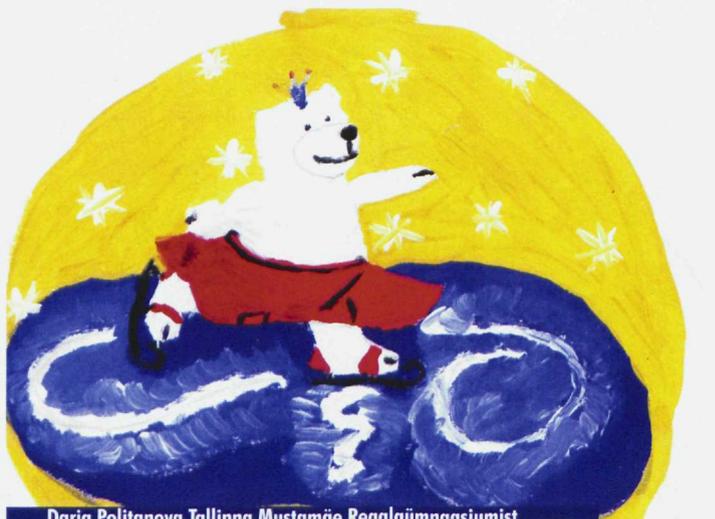
Dmitri Tšistiakov Tallinna Humanitaaraümnaasiumist

Karina Rõsits Tallinna Mustamäe Regalaümnaasiumist

Diana Sala Tallinna Laste Turvakeskusest

Darja Politanova Tallinna Mustamäe Regalaümnaasiumist

Tiit Kändler, teaduskirjanik

Kui kardate pimedust, süüdate lambid ja haarake suusad!

Kui mõni luuletaja kirjutab, et me oleme valguse lapsed, siis ei pruugigi ta nii väga luuletada. See kehtib üsna otsesel moel. Kui vastu talve päev lüheneb ja peame tegutsema pikemat aega pimeduses, siis tunneb nii mõnigi, et tööd ei edene, nii nagu valgel ajal. Tahaks logelda, tahaks magada!

Ja polegi mingi ime. On tõsi, et valgus ja pimedus suunavad organismide sisemist elu. Sealhulgas ka inimese elu.

Kõigi elusolendite sees – ja siis ka meie sees – tiksub sisemine kell. See on “umbes täpselt” seatud 24-tunnise päevaringi järgi. See kell tiksub isegi seentes ja bakterites. Rakkudes toimuvad sündmused, nii nagu keemilised reaktsioonid, sõltuvad end mõneti müstilisena tunduval kombel just nimelt selle kella järgi. Kui see kell käib täpselt, siis kipumegi pimeduse saabudes jääma uniseks, valgeks minnes aga olema virgemad.

Ööpäevarütm juhhib keha

Muidugi ei käi see kell, mida teadlased kutsuvad tsirkadiaanrütmiiks – ehk siis eesti keeli öeldult ööpäevarütmiiks – kõigil ühtemoodi. Nii ongi, et mõni meist on kana tüüpi – tõuseb vara ja uinub ka vara. Mõni aga siga-tüüpi – läheb hilja magama ega taha kuidagi hommikul tõusta. Keskeltläbi jääb täiskasvanutel ööpäevane kell umbes 11 minutit maha.

Imetajatel (seega ka inimesel) kontrollib ööpäevarütmi üks aju tähtsas osas hüpotalamuses ehk nägemiskühmu-alumikus asuv rakkude kogum. On teada, et kui näiteks mõne peatrauma tõttu see kahjustub, siis ööpäevarütm kaob täielikult.

Kuid kui jätta inimesed päevavalgusest ilma ja lasta neil oma tahte kohaselt elektrilambid süüdata, siis tehakse seda pigem 25-tunnise tsükli kohaselt. Miks see on nõnda, pole siiani teada.

Pildi tegi Kirke

/// Kuid appi tuleb ka enda liigutamine. Soomlaste uuringud on näidanud, et kui ühendada tervisesport valgusraviga, piisab nädalas vaid kahest-kolmest valgusseansist nelja kuni kaheksa nädala jooksul. ///

Pildi teebki segasemaks elektrivalgus. Mida inimkond pole ju nautinud kauem kui paarsada aastat. Enne seda elati ikka pigem päikese järgi. Talviti peeti videvikku, et end tülika peeruvalgusega mitte tülitada. Ka olid talviti tööpäevad lühemad. Mitmed tuntud psühholoogid kinnitavad nüüdki, et põhjamaades peaksid talviti tööpäevad algama hiljem, kui pole enam nõnda pime ja jube tööle või kooli minna.

Nõnda toimib talveajale minek ehk kella tunni võrra tagasi keeramine öieti kahes vastandlikus suunas. Ühelt poolt peame oma ööpäevarütme sellega kohandama. Teiselt poolt jälle on hommikuti, kui vaja tööle ja kooli minna, tunni võrra valgum, mis vähendab pimeduse stressi.

Talvepimeduse saabudes suurenebki inimese kaldumus ülepingseks ehk stressiks. Pimedusest tekkinud masendust kutsutakse iidsete põhjarahvaste eeskujul kaamosemasenduseks. Kaamos tähistab olukorda, kui päike ennast ööpäeva jooksul enam üldse ei näita.

Uuringud näitavad, et pimedusemasendusel on oma biokeemilised tekkepõhjused.

Kuid seda saab vähendada. Ja üsna lihtsal moel – kui mitte kokku hoida tubade valgustamiseks kulutatavat elektrit. Hämarates, tattinadest valgustatud tubades ei ole eriti vaimne töö, seega siis ka õppimine, nii tulemuslik kui valgetes ruumides. Nii aitavad valged kooliklassid mitte ainult hoida silmi, vaid ka abistada kogu organismi virgena püsimisel. Ka telekat vaadates või internetis surfates ei tohiks tuba mingil juhul olla pime.

Aitavad elekter ja sport

Kui te ärkate öösel ja süütate valguse, et vaadata, mis kell on, ärge siis imestage, et te pärast seda enam magama ei jää. Valgus on andnud teie kehale märku ning käivitub mehhanism, mis katkestab melatoniini nimelise hormooni tootmise. "On aeg tõusta!" hüüab see signaal teie organismile.

Valgus ei pea tingimata silma paistma. Inimese sisemist kella saab suunata ka teisiti. Näiteks kui valgustada nahka põlveõnnalde piirkonnas. Kui seda teha sobival kellaajal ja sobiva kestvusega, siis õnnestub bioloogilist kella nii palju nihutada, et näiteks lennukiga üle Atlandi lendajatel ajavahest tingitud raskusi ei teki.

Melatoniini eritab imetajate aju käbinääre vaid siis, kui valitseb pimedus. Öhtul hakkab melatoniini tootmine pihta, selle tase organismis tõuseb, langedes uuesti hommikul. Kuna talvel on ööd pikemad kui suvel, toodetakse meie kehas talvel ka enam melatoniini. Loomadele annab melatoniini kõrge tase märku talve saabumisest ning peatab ühtlasi viljastumist võimaldavate ainete tootmise. Nõnda korraldab valguse ja pimeduse mäng, et imetajad saaksid oma järglased kõige soodsamal ajal, suve saabudes.

Talvel karu tänu sellele magab. Inimeste uni aga on enam häiritud kui suvel, ja ka masendus või lihtsalt väsimus kergem tulema. Sellist olukorda on nii Taanis kui ka Soomes täheldatud tervelt kolmandikul naistest ja viiendikul meestest.

Pimedusmasendust on ravitud ereda valgusega. Soomes tehtava valgusravi käigus pannakse patsient, silmad lahti, mõneks ajaks ereda valguse kätte. On selgunud, et neli nädalat kestev valgusravi oli tõhusam, kui see toimus hommikuti, mitte öhtuti. Siiski hoiatavad arstid, et igale patsiendile tuleb leida sobilik süsteem. Kuid igatahes on selge, et ereda valguse ravi pole pelgalt lumm.

Kuid appi tuleb ka enda liigutamine. Soomlaste uuringud on näidanud, et kui ühendada tervisesport valgusraviga, piisab nädalas vaid kahest-kolmest valgusseansist nelja kuni kaheksa nädala jooksul.

Jah, aga üks pimeduse ja valgusega ole mõneti ka nõnda, et laisk leiab laisklemiseks alati põhjuse. Suvel töö ei edene, sest siis on valge ja palav ja muudki teha. Talvel aga – on ju külm ja pime, selge see, et miski ei õnnestu.

Nii et – kui vaja olla virge, siis tuba valgeks, ja kui valge on õues, siis suusad-uisud jalga. Kui pime, siis valgustage, kui valge, siis liigutage!

Autor ütleb enda kohta järgmist. Olen 15, energiline, rõõmus, väga huumorimeelne ning lahke tüdruk. Õpin Viljandi Paalalinna Gümnaasiumis, hinded on neljad – viied. Mu hobideks on korvpall, võrkpall, jooksmine, joonistamine ning lugude kirjutamine. Mulle meeldib sõpradega koos olla ning palju värskes õhus viibida. Vaba aega veedan sõpradega või muusikat kuulates.

Marie Metsur

Roxanne'i lugu

Algus oktoobrinumbris

Pildi tegi Kairit Krikk

Õhtul logis ta msn-i, kuid Elvist polnud jälle. Ta oli kadunud, justkui oleks temaga midagi juhtunud... Aga mis Elvisega ikka juhtuda sai? Elu pole ju seebikas. "Tal on lihtsalt koolis raske aeg või ei satu me samaaegselt msn-i," arvas Roxanne ja lülitas raadio sisse. Sealt tuli Mika uus laul. See oli Roxanne'i lemmiklugu ning ta hakkas selle saatel tantsima. Tüdruk koperdas Teedu pildi otsa. Sellega seoses meenus Roxanne'ile, et tal polnud ikka veel Teedu mobiilinumbrit. Järgmisel päeval oli Teet koolis. "Tore, et sa tagasi oled!" tervitas Roxanne poissi. "Kuule, mul on sulle üks, õigemini kaks juttu." ütles Roxanne ning võttis Teedu tervest käest kinni. (Teine käsi oli poisil nimelt kipsis.) Nad läksid klassist välja.

"Anna mulle oma number, eks?" lausus Roxanne.

"Mobiili oma vä? Okei," vastas poiss, ning Roxanne salvestas numbri oma moblasse.

"Ja mis see teine jutt oli?" päris Teet.

"Me oleme paar, kes sellel aastal meie klassi "Luikede järve" üritusel esindab," teatas tüdruk.

"Oli ka aeg!" vastas Teet.

"Misasja?" imestas Roxanne.

"Ei... seda, et Lea ja Rainer on meie klassi kogu aeg esindanud, oli ka aeg, et keegi teine seda teeks!" keerutas poiss. "Lähme klassi, ma ei taha, et meist midagi arvatakse."

"Selleks on juba natuke hilja!" mainis Roxanne klassi minnes.

"Mis mõttes?" küsis Teet.

"Otseses!" vastas tüdruk ning istus oma kohale. Teet tegi imeliku näo pähe, kui nägi, et klassikaaslased neid lollide nägudega vahivad. "Show on läbi!" ütles Roxanne ning tegi Teedule silma. Klassikaaslased ei saanud midagi aru, aga nii oligi parem.

Pärast kooli koju jõudnud, tundis Roxanne igavust ning talle tuli idee. Tüdruk otsis ruttu kotist mobiili ning saatis Teedule sõnumi: "Tsauki, kipsipoiss! Mida õhtul teed? Kohtume kell 17.00 kino ees. Roxanne."

Peagi saabus vastus: "Hei, luigetibi! Olen meelitatud. Kohtume seal ;) Teet."

Roxanne oli väga õnnelik, ta vaatas kella, pani end riidesse, tõmbas saapad jalga, värvis ripsmed, kohendas soengut ning asus teele. Kui neiu kino ette jõudis, ootas Teet teda juba. Ta

Algas tund. Klass oli vaikne. Õpetaja rääkis üritusest, kuhu saadetakse igast klassist üks tüdruk, kes pidi endale klassivenna kaaslaseks valima. Igal aastal olid seal osalenud Lea ja Rainer.

Klassikaaslased pidid valima ühe tüdruku. Iga õpilane sai sedeli, kuhu ta kirjutas selle tüdruku nime, kes tema arust peaks sellel üritusel klassi esindama. Sinna valiti alati klassist kõige ilusam. Roxanne valis igal aastal Heleni. Kui õpetaja lipikutelt nimesid lugema hakkas, tegi ta üllatunud näo ning lausus: "Sellel aastal läheb meie klassi esindama...(Lea juba sättis juukseid ning valmistus tänama)...Roxanne!" lõpetas õpetaja lause.

Oi, oleksite pidanud nägema Lea nägu: see oli kadedusest sinine ja kortsus! Roxanne tundis rõõmu – tema klassikaaslased arvasid, et just tema on kõige ilusam.

"Kelle sa endale saatjaks valid?" küsis õpetaja. "Teedu!" vastas tüdruk kindlalt.

oli nii nunnu oma triiksärgi ja teksadega. Tervituseks ulatas Teet Roxanne'ile pisikese karumõmmi. Tüdruk oli meelitatud ning kallistas poissi: "Aitäh!"

Pärast kino jalutasid Teet ja Roxanne koos koju. Tee peal kohtasid nad paari klassivenda.

"Oi! Uus kuum paar!" hõikas Tanel.

"Sina ja Rudolf vä? Vauu! Õnnitlen!" pani Roxanne Taneli suu kinni. Teet irvitas. Jõudnud oma maja ette, lausus tüdruk: "Aitäh ilusa õhtu eest!" – "Head ööd!" soovis Teet ning andis talle põsemusi. "Ööd!" soovis ka tüdruk ning jooksis tuppa.

Laupäeval ärgates oli esimene asi, mida Roxanne nägi, öökapi peesitav Teedu kingitud mõmmi. Posti sirvides leidis ta sealt ka endale adresseeritud kirja.

Kallis Rox-Ann! Kirjutan sulle selleks, et öelda, mida ma tunnen. Olen sinust sisse võetud ning tean, et sina ei tunne sama. Oled leidnud endale inimese, kes sind tõsiselt armastab. Usun, et see oleks kõigile parem, kui me enam ei suhtleks. Palun ära proovi minuga kontakti otsida, kuna mind ei eksisteerigi. Armastusega, Elvis.

Roxanne ei mõistnud, mis see kiri tähendama pidi. Kuidas teadis Elvis temast ja Teedust? Ning kas tõesti Teet armastas teda nii nagu tema Teetu? Kuid oma imestuseks märkas ta, et see kiri ei teinudki talle haiget, vaid pigem rõõmustas teda, sest nüüd sai ta vabalt Teeduga suhelda, ilma et peaks süümepiinu tundma.

Kuid nüüd avanes Roxanne'i mõttemaailmas täiesti uus vaatenurk: Elvis ja Teet on sarnasemad, kui keegi arvata võiks. Nad mõlemad joonistavad ning kuulavad rokkmuusikat. Nad mõlemad oleksid Roxanne'ile ideaalsed partnerid. Aga mida tähendas Elvise kirjas see osa, kus ta väitis, et teda ei eksisteerigi? See kõik andis Roxanne'ile uut mõtteainet mitmeks tunniks, kuni ta uinus. Roxanne ärkas uksekella peale. Ta vaatas lauakella. See näitas 16.35. Issand, ta oli maganud terve päeva maha! Tüdruk hüppas voodist välja ning jooksis ust avama. Uksel seisis mees suure lillekimbuga. "Mul on saadetis Roxanne Eastwoodile," teatas mees. "Minule?" imestas Roxanne. "Kirjutage, palun, siia alla!" ütles mees ning ulatas talle blanketi. Seejärel sai Roxanne kullerilt suure lillekimbu kirja. Asetanud lilled vaasi, avas ta kirja, millele oli suurelt kirjutatud: "Kõige kallimale Roxanne'ile." Kiri polnudki Elviselt. See oli Teedult!

Kallis Roxanne!

Pean sulle midagi üles tunnistama! Oled mulle meeldinud neljandast klassist peale ning nüüd olen sinusse armunud. Ei tea isegi, kuidas see juhtus, aga nii see on. Ma usun, et me peame rääkima! Kohtume kell 18.00 pargis! Teet.

Roxanne oli õnnelik, segaduses ning meelitatud. Kuid – see käekiri tuli talle kuidagi väga tuttav ette. Jah! See oli sama käekiri, mis Elviselgi. Täpselt sama! Kas siis see rida Elvise kirjas, et teda ei eksisteerigi, tähendas, et Teet oli kogu selle aja Elvist mänginud?

"Kuid miks? Miks pidi ta midagi sellis tegema?" arutles tüdruk. "Teet sai ju minuga kogu aeg suhelda. Kas ta kartis? Või teen mina mõttetuid seoseid? Aga kuidas seletada seda, et neil on samad huvid ning samasugune käekiri, kuidas mõista seda, et Elvis teadis Teedu ja minu vahelistest suhetest? Või olen ma lollik läinud? Ei, hull ma pole – tuleb ainult õhtu ära oodata."

Kui Roxanne õhtupoolikul parki läks, ei olnud Teetu veel

seal. Tüdruk istus kiigele ning jälgis mänguplatsil jooksvaid lapsi, kui kuulis järsku hütavat enda nime. Pead pöörates nägi ta Teetu joostes endale lähenemas.

"Me peame kaduma!" ütles poiss. "Miks?" päris Roxanne ehmudes. "Ära päri, vaid jookse!" ütles Teet. Kui nad olid jõudnud aasale, mille kõrval laius viljapõld, ütles Teet: "Nüüd võid silmad kinni panna, oht on möödas!" – "Misasja?" küsis Roxanne imestunult. "Pane nüüd silmad kinni ja tule otse minu järel. Ära piilu, eks!" käsutas Teet. "Jajah!" vastas tüdruk. "Seis! Nüüd võid silmad avada!" lubas poiss.

Roxanne avas silmad – ning mida ta nägi? Teet oli ette valmistanud armsa piknikuteki. Seal oli korv puuviljadega, võileivad ning kaks klaasi. "See on imeline!" hõiskas Roxanne ning andis poisile musi. "Tore, kui sulle meeldib!" õhetas poiss. "Kas sa mõnda Elvist tead?" küsis Roxanne, kui oli söömise lõpetanud. "Heh. Jamh. Tean küll. Meie paralleelis käib üks!" vastas Teet. "Teet!" manitses tüdruk. "Roxanne!" mõnitas poiss. Seepeale lükkas Roxanne poisi pikali ning hakkas teda kõditama. "Ära tee! Ma olen ju lombakas!" teatas Teet läbi naeru. "Oih, vabandust!" ütles Roxanne ning istus oma kohale tagasi. "Mina olengi Elvis!" ütles Teet tõsiselt.

"Jah, aga miks?" küsis Roxanne.

"Sest mu vanemad panid mulle sellise nime. Ega siis mina süüdi pole, et mu nimi Teet-Elvis on," seletas poiss.

"Su nimi on Teet-Elvis?" hakkas tüdruk naerma. "Ai, kui nunnu!"

"Jah," vastas poiss. "Kui ma vaid ise ka nii arvaksin!"

"Aga miks sa mulle ennast Elvisena tutvustasid ja vae vanuse ütlesid?" küsis Roxanne.

"Ma arvasin, et sa ei tahaks minusuguse poisiga nagunii tegemist teha..." selgitas Teet.

"Lollike!" nunnutas tüdruk.

"Tule siia!" ütles poiss ning kallistas Roxanne'i, rahul sellega, et kõik sai selgeks räägitud.

"Ma armastan sind ka!" sosistas tüdruk.

"Mida sa ütlesid?" küsis Teet imestunult.

"Ma armastan sind, ma armastan su sassis juukseid, armastan su häält ja lõhna, armastan su siniseid silmi ja blondi pead! Ma armastan sind!"

Seda öeldes oli Roxanne püsti tõusnud ning kui ta viimase lauseni jõudis, oli ta hääl juba mitu tooni valjem. "Ma armastan Teetu!" karjus ta nii kõvasti, et ka linnud metsaveerelt lendu tõusid. Teet jälgis seda kõike üllatunult. "Vauu!" suutis ta öelda. "Teedu, kuule... tule, ma sosistan sulle midagi!" ütles tüdruk. Teet astus lähemale ning Roxanne suudles teda. "Sa oled mu pisike lombakas," sosistas ta seejärel.

Teet oli segaduses, kuid üks lause tuli tal küll suust välja: "Roxanne, ka mina armastan sind!" – "Kuule," küsis tüdruk järsku, "miks me enne jooksimet?" – "Kuna ma ei suutnud kauem seda kõrvuti kõndimist taluda ning tahtsin sinu käest kinni hoida." – "Oh sa väike..." ütles tüdruk, kuid Teet vigurdas: "Äkää! Ma olen lombakas. Ära löö, eks!" – "Oh sa minu lombakas Teet-Elvis!" naeris Roxanne. Nad istusid rukkipoollu ääres ning imetlesid päikeseloojangut ja tuules õõtsuvat vilja.

"Me peaksime koju minema!" lausus Roxanne.

"Jah. Hakkab juba pimedaks minema," nõustus Teet ning hakkas asju kokku panema. "Jätame need siia, küll mu tuttav need hiljem ära toob!" – "Erateenindus?" naeris Roxanne.

"Umbes nii, jah!" vastas Teet.

Ökuliid tegid sünninäevaks oma raamatu!

Vanasõna ütleb, et heal lapsel mitu nime. Tallinnas, Väike-Õismäel asuv humanitaargümnaasium on olnud Tallinna 9. Keskkool, seejärel Humanitaarkeskool ja nüüd nimetab end ÖHG-iks ehk **Tallinna Õismäe Humanitaargümnaasiumiks**. Kus aga humanitaaridega tegemist, seal kuuleb ikka läbisegi nii ilmatarkusi kui peenikest pilajuttu. Koolilaulu tekstis kuulutab vilistlane Maarja Kangro:

Siin saame teada, mida ütles Shakespeare, mida Kant; on pliiatseis meil küll grafiit, kuid vihikuis briljant. Ja veel:

Saab selles koolis iga õpilane olla staar, ja iga õpetajagi – konešno, das ist klar!

Sehr klar, et selles koolis õpitakse hulgem võrkeeli (isegi ladina keelt!) ja uuritakse kultuurilugu. Ka uute kõrgete korrusmajade rajoonis pakub huvi kõik see, mida inimkond on aegade jooksul mõelnud, öelnud ja teinud! Sel sügisel sai ÖHG kolmekümne aastaseks, ning kuna kooli sümboliks on tarkur **ökull** (ehk karupoeg Puhhi keeli ÖKUL), siis kogus gümnaasiumi teadusjuht **Jaan Õispuu** kokku nii grafiidi kui ka briljandid, ning saigi valmis kooli esimene koguteos **“ÖKULITE RAAMAT”**.

Raamatust leiab nii vilistlaste kui ka pedagoogide nimekirja läbi aegade, rohkesti meenutusi ja fotosid, ning ka kimbukese õpilaste loomingut, millele meiegi nüüd vilksamisi pilgu heidame.

Kus on lapsel elu hea?

Suveajal maal on hea, õppimisest puhkab pea. Korjata saab päällilli, peenralt suhu pista tilli.

Linnas palju liikluskära, rahvamõllust väsin ära: kõikjal kõrged kivimajad, valgusfoorid, käigurajad.

Kes nüüd seda täpselt teab, kus on lastel olla hea. Rõõme leidub igal pool, kestku vaheaeg või kool.

UUEMAA, uusim maa *

Kaheksa maa ja mere taga asub üks värviline linn KULBOK. Kulboki linn on suur ja värvirikas. Seal on sinine HIISJÄRV ja roosa ILMJÄRV. Veel on seal soo, kus elab putukas JÕUDNA. Putukas Jõudnal käib tihti külas taimetoitlasest ämblik LIPPING. Ämblik Lipping sööb ainult rohttaimi.

Kulboki linnas on ka punane NURK. Punases Nurgas asub täpiline VESKI. Täpilist Veskit külastab sageli kollane haldjas VEISMAN.

Rohelise KASESALU ääres on kolm värvilist majakest. Esimeses neist elab Haugi laps AUG. Haugi laps AUG on hall ja vaikne kalake. Teises majas elab Soomest pärit mesilane MEHTÄLÄ ja viimases tares inglise leedi TURMEN. Leedi Turmen kannab alati kostüümi ja on hästi viisakas. Kasesalu ees on värvi muutev oja. Oja kohale on ehitatud liikuv SILD, et kõik elanikud saaksid ojast üle minna. Kulboki linnapea on LUBI. Linnapea Lubi on musta värvi mutt, kes kogub KORKE. Kulboki linna elanikud on kogu aeg rõõmsad, sest neid ümbritsevad ilusad värvid. Kulboki linna on raske üles leida ja seepärast teamegi sellest linnast ainult kuulujutte.

Marleen Evisalu 6.b klassist

* Selle loo järgi on detektiivikalduvustega lugejal võimalik välja uurida ÖHG-i õpetajate nimesid. Olgu öeldud, et Kulboki nime kannab kooli huvijuht Tõnis, direktori liignimi on Hiisjärv ja nii edasi.

JÕULURIIN

Jõulukuu viktoriini vastuste leidmiseks on sul vaja lugemisostust ja terast pilku – sellist, nagu tihasel ja varblasel, kes iga ilmaga terakestel-ivakestel silma peal hoiavad. Vastused leiad nimelt sellest samast ajakirjanumbrist!

1 Kas jõulude nime saime

- a) muinaskreeklastelt
- b) muinasskandinaavlastelt
- c) muinaslätlastelt

2 Jõulukaartide idee sündis

- a) Hiinas
- b) Iisraelis
- c) Inglismaal

3 Vanad eestlased sõid jõuluõhtul kombekalt

- a) 9 – 12 korda
- b) 1 – 2 korda
- c) 20 – 24 korda

4 Tänavuse jõulumargi, mille nominaalväärtus on 5.50 kr,

kujundas

- a) Ülle Meister
- b) Raivo Järvi
- c) Ilon Wikland

5 Ukrainlaste jõululaual

olev uzvar on

- a) seapekk
- b) kompott
- c) kringel

6 Astrid Lindgreni

100. sünniaastapäeva tähistati meil kõige suurejoonelisemalt

- a) Soome saatkonnas
- b) USA saatkonnas
- c) Rootsi saatkonnas

7 Kaamos on

- a) allergia kama vastu
- b) pimedusest tekkiv masendus
- c) kahvatu näojuume

VAIGE
KUMLI
ÕRDU

MÕISTATUS

ANDE 11.2007.

Jõuluvana loeb kirja lapselt, kes väidab, et tema vanaema on noorem kui tema ema. Teadmata, kas kirja saatja valetab või räägib tõtt, ei oska jõulumees otsustada, mida kingiga ette võtta. Kui tegu ei ole kasuvanematega, siis kas vanaema saab emast noorem olla?

Eelmise mõistatuse lahendus on näha kõrvaloleval joonisel.

Seekordse vastuseni jõudmiseks on aega terve kuu - nimelt ilmub lahendus koos uue mõistatusega järgmises ajakirjanumbris.

Mõistatuse tegi Ande

8 Vaegkuuljate abikoeri koolitatakse

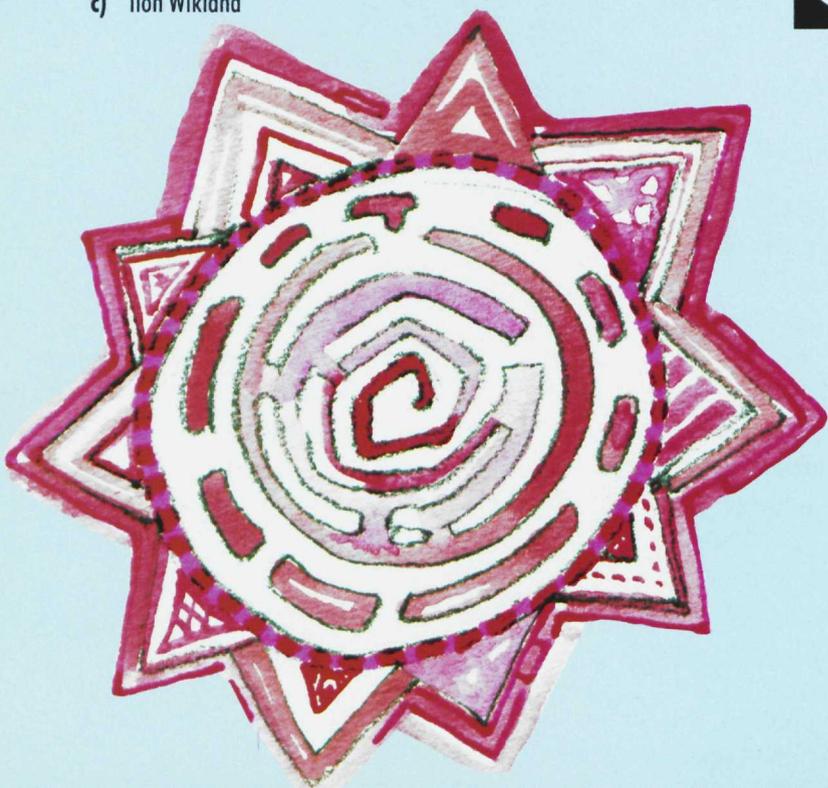
- a) 4 – 6 kuud
- b) 4 – 6 päeva
- c) 4 – 6 aastat

9 Pasknääri oluliseks talvetoiduks on

- a) tammetõrud
- b) kuusekäbid
- c) kastanimunad

Vastuseid ootame hiljemalt 5. jaanuariks 2008! Õigete vastajate vahel loosime välja igasuguseid auhindu!

Mida tegid Petlemma karjased, kui nägid taevas jõulutähte säramas?

Ruttasid jõulukuuski ostma.

Mida ütles Adam Eevale, kui ta viigi-lehtetega kaunistatud pidulauda vaatas?

"Naine, miks vedelevad minu uued püksid salatikausis?"

Miks mandariin poest tulles pisaraid valas?

Seepärast, et vanaema toidukotis olid ta naabriteks sibulad.

Mis on pankurite jõululaual? Hoiupõrsad.

Mida inimsööja ütles oma naisele, kui talle peotoit ei maitsenud?

"Kas ma pole sulle juba tuhat korda öelnud, et toidutegemisel tuleb kasutada ajusid!"

"Vabandust, te olete mulle toonud vale roa!" hüüab einestaja restoranis. "Menüüs oli kirjas "jõulupraad ubadega", aga oma taldrikult ei leia ma mingit praadi!"

"Kohe uurin asja," lohutab kelner ja paneb prillid ette.

Kohe teatab ta võidukalt: "Kõik on korras! Teil jäi praetükk kahe silma vahele, sest see on sattunud vasakult teise oa alla!"

Hundipoiss küsib vana-aastaõhtul: "Emme, mis meil täna toiduks on?"

"Jänese-kapsasupp!" teatab hundi-mamma.

"Öäk!" teeb hundikutsikas. "Aga emme, mets on suusatajaid täis – miks me ei võiks mõne neist nahka pista?"

"Oi, pojuke – ei need süüa kõlba! Nemad tulid ju suurlinnast ja on paksult konservante täis topitud!"

Suur ingel surfab internetis.

"Ole hea ja vaata, missugune ilm homme tuleb!" palub väike ingel.

"Üsnagi pilvine," teatab suurem.

"Oi, kui tore – saab lõpuks ometi väheke ka istet võtta!" rõõmustab väike ingel.

"Juku, miks sa tühjad pudelid külmkappi oled pannud?" imestab ema.

"Sellepärast, et külaliste seas on ju selliseidki, kes ei taha üldse midagi juua!" selgitab poiss.

Telefon heliseb ja Juku ema võtab toru.

"Tere, siin räägib Juku klassijuhataja," kostab telefonitorust tulivihane hääl. "Kas teate, et teie poeg nimetas mind täna hobuseks?"

"Oh sa heldeke, seda ei tahaks ma küll uskuda!" imestab ema. "Ma olen talle ju alati öelnud, et ei tohi inimeste üle välimuse järgi otsustada!"

"Tead, ema, meie uus elektripliit on juba rikki läinud!" kurdab Juku.

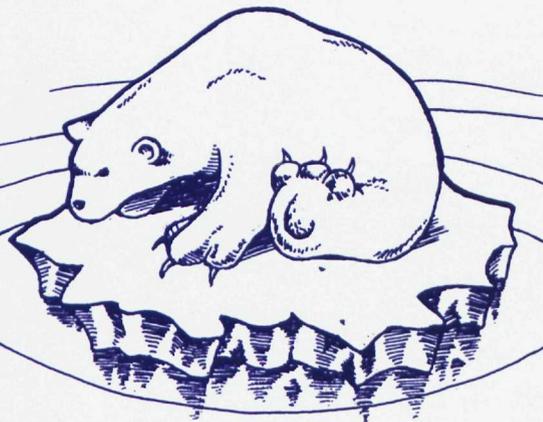
"Mis sa räägid!" ehmub ema.

"No mõtle ise: kui kanamunad on pärast tunniajalist keetmist ikka veel kõvad, siis ei saa ju viga olla muus kui pliidis!"

Vanaema kamandab väikest Marjut: "Söö nüüd ilusasti kõik porgandid ära, siis saab sinust suurest peast tõeline kaunitar!"

"Kahju, vanaema, et sina väiksest peast porgandeid ei söönud!" ohkab tüdruk.

KINNISVARATURG AINA KAHANEB

Kirjad jõuluvanale

DOPRE PÕHIKOO

Päkapikud piilusid üle jõuluvana õla taadikese kirjakasti ja uurisid välja, mida temalt soovivad Jõõpre kooli õpilased.

Ma soovin endale kalastamiseks talvevarustust: ritva, konksu, kerijat ning sõlmeraamatut, et saaksin õppida õigeid sõlmi tegema, et kala konksu ära ei viiks.

Markus Gottlieb Põlluste

Minu jõlusoov oleks, et mu ema oleks rohkem koos lastega ja käiksin koos kuskil reisil. Ja ma tahan veel, et mu vanaisa saaks parema töökoha, sest praegune on natuke halb: ta peab õhtuti minema tööle ja hommikul tuleb koju ja siis on ta nii väsinud. Aga endale sooviksin jõuluvanalt jalgratast. See on minu ammune unistus.

Sandra Jäärats

Minu jõlusoov on matkamistelk, et ma saaksin käia sõpradega matkamas.

Aivo Puusild

Minu sooviks oleks, et mu ema oleks jõulude ajal kodus. Ja see ka, et mu isa käsi ja põsk saaksid terveks. Mina muud ei soovi, ma oleksin õnnelik, kui mu pere oleks terve ja tähtsatel aegadel koos.

Liina Ainsar

Minu soov on saada kalavarustus ehk siis kalaõng, korke ja lante. Aitäh, jõuluvana, kui sa täidad mu soovi!

Lauri Holm

Mina sooviksin endale unistuste ATV-d, mis oleks musta värvi.

Taavi Mäe

Ma ei soovi kommi ega mitte ka pesusvammi, vaid suurt – jah, suurt, mitte mingit asja muud kui ainult kaisumõmmit suurt!

Karina Louisa Ruht

Mina sooviksin endale suurt kaisukoera, kellel oleks pruun karv. Koeral võiks olla lipsuga kaelarihm. Selline koer meenutaks mulle koera, kes meil kodus on. Siis kaitseb ta mind alati.

Hanna-Liisa Holm

Mina sooviksin, et mu vanaisa maja saaks ruttu korda ja ilusaks ja et vanaisa saaks ise ka terveks. Kõige-kõige rohkem soovin ma endale vanaisa juurde hobust, ja et ta oleks suur ja pruun!

Elisa Kuldmaa

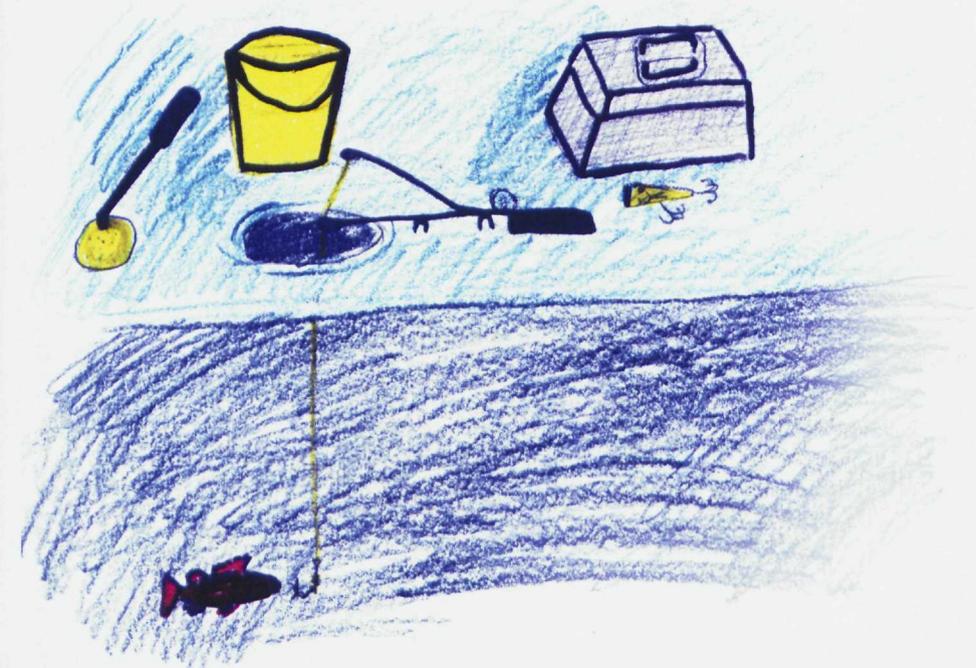
Ja enne – Jõõpre laste õpetaja saatis jõuluvanale kogunisti luuletuse! Siin see on:

Usun jõuluvana

Et isal mul on habe ees
ja nina all on vuntsid,
ta välja näeb kui jõlumees,
kuid võhik on ses kunstis.
Ta autot võib remontida
ja teha midu äri.
Kuid kinke toob meil jõlumees,
kes ainus on, ja PÄRIS!

Helle Voogel-Kirsi

Õige pea on möödunud libisemäs 365 päeva,

mis kandsid endas aastanumbrit 2007. Õnneks on aasta viimane kuu, detsember, üks pidustusterohkemaid kuid kalendris – tähistada tuleb koolivaheaja algust, jõulupühi, aastavahetust... Kindlasti on Hea Lapse lugejate hulgas ka neid õnneseeni, kellel on sel kuul sünnipäev. Seega on pidutsemiseks ja lõbutsemiseks põhjust rohkem kui küll ning vana aasta õnnestub naerusuil ära saata.

Kui aga esimene pidustustelaine on seljataha jäänud ning kõhud verivorstist ja piparkookidest punni söödud, võiks aja hetkeks maha võtta, aeglaselt liuglevaid-langevaid lumehelbeid vaadata ning anda mõni uusaastalubadus. Kindlasti on paljud kuulnud salmi: „Uuel aastal uue hooga korduvad kõik vanad vead. Neist, kes olid väiksed põrsad, saavad hoopis suured sead.“ Et mitte oma lootusi petta ning liiga suuri lubadusi anda, tutvustan allpool väikest testi, mis annab selge ülevaate, kes on suuteline oma lubadusi pidama ning kes mitte. Vaevalt ihkab keegi suureks seaks muutuda ning järgmistel jõuludel koos verivorstidega laual troonida.

Seoses aastavahetusega oleks paras aeg kokkuvõtteid teha – nii võiksidki Sa mulle kirjutada, millest tahaksid mustkunstileheküljel edaspidi lugeda, mis tundub Sinu

jaoks igav ning milline lugu oli 2007. aastal Sinu arvates põnevaim. Meiliaadress on ikka endine, mustkunst@ande.pri.ee.

Nüüd ei jää mul aga enam midagi muud üle, kui soovida teile ilusaid ja rahulikke jõule, kärarikast aastavahetust ning kõike paremat uueks aastaks. Selle aasta lõpetaksin ma David Copperfieldi sõnadega: „Kui sa usud millessegi ja tahad seda meeletult, siis pole miski võimatu.“ Ja nii see on. Hoidke maagia enda sees elusana!

II Trikk

„Nagu te kindlasti teate,“ lausub mustkunstnik, „ei suuda enamus inimesi oma uusaastalubadusi pidada. Et vabastada teid lubaduste andmiseks kuluvast liigest ajast, on mul väga lihtne abivahend.“

Nende sõnadega võtab maag välja klaasi, milles on omavahel ära segatud vesi ja pipar. „Selle suurepärase analüüsiklaasi põhimõte on ääretult lihtne. Et seda paremini demonstreerida, oleks mul vaja üht vabatahtlikku.“

Mõningase kõhkluse järel astubki julge pealtvaataja lavale. „Mida sa mõtlesid uueks aastaks lubada?“ küsib mustkunstnik. Ka nüüd jääb vabatahtlik eestlastele omaselt tagasihoidlikuks, ent peale mõningast pinnimist lausub mokaotsast: „Noh, mõtlesin siin, et prooviksin tervislikumalt elada.“ Maag pärib edasi: „Kas sa arvad, et tuleksid oma lubaduse pidamisega toime?“ „Ei noh, ma ei tea...“ ei oska abiline kindlat vastust anda. „Aga see klaas siin teab!“ kuulutab mustkunstnik võidukalt ning jätkab: „Ja selleks, et ka sina seda teada saaksid, ei ole vaja teha muud, kui pista oma kaks sõrme siia klaasi. Kui pipar veest eraldub, oled sa võimeline ka kõik muu musta oma praegusest iseloomust minema pühkima. Kui aga klaasis ei toimu mingit muutust, ei toimu seda ka uuel aastal sinu elus.“ Abiline pistabki näpud ettevaatlikult klaasi, ent nagu oodata oligi, ei kavatsegi pipar veest lahku lüüa. See-eest on mustkunstnik aga mõtetelt puhas, nagu ta kohe ka elavalt demonstreerib – kui tema oma sõrmed klaasi pistab, eralduvad vesi ja pipar otsekohe.

Selgitus:

See trikk on tegelikult väga kerge ning täiesti isetöötav. Nimelt ei ole mustkunstnikul vaja teha muud, kui enne esinemist oma sõrmed ära seebitada. Kui need nüüd veeklaasi pista, leiavad molekulaartasandil aset sündmused, mis tõukavad pipra lahku. Oluline on ka see, et klaasi tuleb lisada kõigepealt vesi ja alles siis pipar.

Mustkunstnik Ande

Mustkunst ja mustkunstnikud

Kristina Kruise-Tezak

KOERAD, MEIE ABILISED

Koerad, kelle tööks on KUULMINE

SEEKORD nagu lubatud, tuleb juttu koertest, kelle tööks on kuulmine ja kes on välja õpetatud, aitamaks neid, kel on kuulmisprobleemid või kes ei kuule üldse. Mis see niiväga erilist on, arvatakse, sest kõik koerad annavad tavaliselt oma peremehele haukudes märku, kui helistatakse uksekella või kui kodusele territooriumile läheneb võõras.

Mida siis koerad, kelle tööks on kuulmine, teisiti või rohkem teevad kui tavalised koerad?

Kuna Eestis puudub hetkel vastav koolitus, siis uurime asja Ameerika mandril Oregoni osariigis juba ligi kolmkümmend aastat tegutselt organisatsioonilt „Koerad vaegkuuljatele“ (Dogs for the Deaf)

Organisatsioonile pani aluse kolmkümmend aastat tagasi tuntud tsirkuse ja Hollywoodi filmide loomadressöörija Roy G. Kabat, kes on teinud koostööd Hollywoodi filmidega nagu „Dr. Doolittle“, „Vabana sündinud“.

Hetkel juhivad organisatsiooni tema tütar Robin Dickson.

Vaegkuuljate tarbeks treenitavate koerte puhul puuduvad kindlad tõueelistused. Sobilikud sõbralikud ja kuulekad koerad leitakse koerte varjupaikadest, siinkohal saab tehtud kaks heategu korraga – koer leiab endale kodu ja vaegkuulja saab endale terase abilise.

Vaegkuuljate abikoerte treening kestab neli kuni kuus kuud, mille jooksul õpetatakse koerad reageerima igapäevastele helidele nagu suitsuandur, koputus uksele, telefonihelin, uksekell, ahjutaimer, äratuskella helin ja imiku nutt. Edasine treening toimub juba tulevase omaniku kodus, kus koerad õpivad reageerima spetsiifilistele kodustele helidele nagu

Peanut

Brody

teekannu vilin, mikrolaineahju alarm.

Kuulmisprobleemidega inimene ei kuule leekide praksumist puhkenud tulekahju ajal või tänaval jalutades selja tagant lähenevat autot ning paljud treenitud koerad on päästnud oma kuulmisprobleemidega peremehed eluohtlikest olukordadest.

Nagu kõikide abikoerte puhul, lubab seadus vaegkuuljatel oma karvased neljajalgseid kõrva endaga igale poole kaasa võtta.

Murphy

Millesse me usume?

noortekonverents

18. oktoobril toimus neljandat aastat järjest noortekonverents Lahe koolipäev 2007, mis seekord kandis alapealkirja "Millesse me usume?"

Et tippjuhtide ja spetsialistide kogemustest oleks võimalik osa saada ka noortel, ongi ellu kutsutud **Pärnu Noortekonverents**. Konverentsi algusaastal oli osalejaid 300 ringis, sel aastal juba üle 500 noore! Seetõttu tuligi hotellist Pärnu Kontserdimajja kolida.

Oma uskumusi ja veendumusi olid tulnud avaldama Eesti Kontserdi juht **Aivar Mäe**, muusik **Mihkel Mattisen**, Kroonika peatoimetaja **Ingrid Tähismaa**, Eesti Ekspressi peatoimetaja **Priit Hõbemägi**, moelooja **Reet Aus**, näitleja **Jaanus Rohumaa**, preester **Jaan J Leppik** ja muusik **Jaan Tätte**.

Mihkel Mattisen usub väga paljusse. Ta on kindel, et igaüks on oma õnne sepp ning on väga palju sellist, mida me ise saame ära teha. Samas on ta korduvalt tunnetanud, et üsna palju on ka sellist, mis on meile kõrgema poolt eluks ette määratud. Tema eeskujuks on inimesed, kes töötavad pühendumusega ja suudavad saavutada elus midagi erakordset.

Ingrid Tähismaa usub samuti sellesse, et kõik on meie endi kätes. Kui millessegi tõsiselt uskuda ning selle nimel töötada, siis jõutakse kindlasti soovitudni. Ingrid Tähismaa pandi tõtt vaatama **Priit Hõbemägi**ga, et koos noortega arutleda tõsise ja kollase ajakirjanduse üle. Kumb on parem? Kumb on õigem? Kumb on populaarsem? Tähismaa nentis, et keegi ei julge avalikult tunnustada, et ta Kroonikat loeb, aga ometi ollakse kuulujuttudega väga hästi kursis. Väitluse lõpuks jõuti arusaamisele, et tegelikult on vaja nii tõsiseid uudiseid ja lugusid kui ka meelelahutust.

Väga populaarseks esinejaks osutus moelooja **Reet Aus**, kes propageerib taaskasutust. Ta käib "kaltsukates" ja taaskasutuskeskuses vanu riideid kokku ostmas ning seejärel õmbleb neist uued ja ilusad rõivad. Ta korraldas oma loomingust ka moeshow ja peab mainima, et selliseid riideid ostaks küll – need on omapärased ja kordumatud ning annavad hea enesetunde, et hoiad loodust ja keskkonda. Suurt osa Reeda kollektsioonist saab osta tema poekesest Tallinna vanalinnas.

Näitleja ja presidendi kultuuri-nõunik **Jaanus Rohumaa** teadis, kuidas publikuga suhelda ning seda naerma panna. Rohumaa õpetas noortele sirge seljaga istumist, kõndimist ning enesekindlat käitumist. Tänapäeva eestlastel ei ole vaja ennast väikesteks, madalateks ning nähtamatuteks muuta! Me oleme vabad, igaühel on õigus selles maailmas elada ning olla nähtav. Rohumaa tõi näiteks ühe juhuse,

Ülipopulaarne moeshow

kuidas Eesti sportlast meistrivõistlustel autasustati ning too tuli publiku ette, pilk maas ja ebalev... Kui televiisoris hääl maha keerata, siis jäänuks mulje, et talle anti viimane koht või et teda autasustati kui kõige saamatumat sportlast. Seega tuleks osata käituda!

Preester **Jaan J Leppik** astus Rohumaa jutu peale publiku ette sirge seljaga. Ta ütles avameelselt, et tahtnuks samuti tulla, pilk maas, ning seinääre vastu toetuda. Aga eelmise esineja juttu ei saa ju mööda külgi maha joosta...

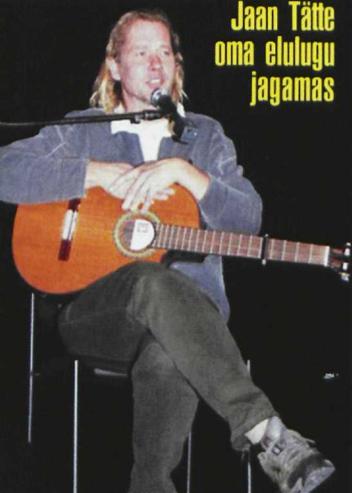
Leppik usub Jumalasse. Ta jutustas konverentsilistele oma loo Jumala leidmise kohta. Kuidas õnnetus juhtus just selles kohas, kus tema esinema pidi, aga saatuse niperduse tõttu ta sinna ei jõudnud? Kuidas üks või teine asi kukkus napilt tema ette või selja taha, teda ennast vigastamata? Sellised asjad panevad mõtlema, et on olemas keegi või miski, kes sinu üle valvab. Ja nii ta leidiski tee Jumala juurde.

Jaan Tätte istus oma kitarriga publiku ette ning vaikus. Hetke pärast tunnistas ta ausalt, et oli oma kodutöö jätnud tegemata... Tegelikult ei teadnud näitleja üldse, mida temalt oodati. Seepeale hakkas ta rääkima oma elust ja lapsepõlvest ning palus endale küsimusi esitada. Ometi osutus just Jaan Tätte üheks noortekonverentsi kõige populaarsemaks esinejaks, sest siira jutuga oma elust võitis ta kiiresti noorte südamed.

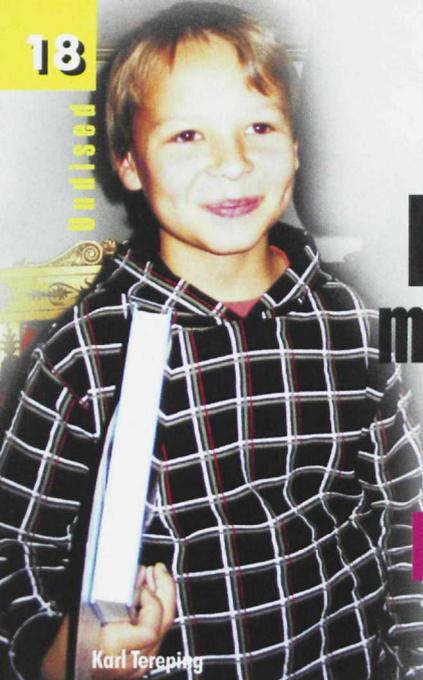
Kuna konverentsi raames korraldati ka konkurss **Hea eeskuj**, siis kutsuti kõik 10 eeskujulikku noort lavale, kus Jaan Tätte laulis nende auks paar lugu. Heade eeskujude näol sooviti avalikkuse ette tuua erilisi tegusid, mida noored on omal initsiatiivil sooritanud ning näidata, et nad pole mitte ainult tulevikutegijad, vaid teevad suuri tegusid juba täna. Loodame, et eeskujud noorte endi seast innustavad ka eakaaslast oma ideid ellu viima.

Osalejate positiivsed muljed ja kiidusõnad näitasid selgelt, et noortel on selliseid üritusi vägagi vaja. Nii et kohtumiseni järgmisel konverentsil!

Lisainfo: www.noortekonverents.ee

Jaan Tätte oma elulugu jagamas

Karl Tereping

Kõigi maakondade lapsed lugesid Lindgreni

14. novembril, **Astrid Lindgreni** 100. sünniaastapäeval, oli Rootsi Suursaatkond eesti lastest tulvil. Oma auhindade järele olid saabunud **Eesti Lastekirjanduse Keskuse** korraldatud kirjakonkursi "**Minu kiri Astrid Lindgrenile**" võitjad ja kõigi maakondade parimad ettelugejad, kes astusid finaalis võistlustulle. I koha vääriliseks tunnustati **Karl Tereping** Räpina Ühisgümnaasiumist, II auhinna sai **Kati Jürgens** Kostivere Põhikoolist ja III koha pälvis **Tiina Nõmm** Valjala Põhikoolist. **Evelin Ilvese** eriauhinna sai **Maarja Mõts** Karksi-Nuia Gümnaasiumist.

Oma maakondade parimad olid veel **Rauno Emar** ja **Kimberly Jakobson** Paidest, **Tarvo Kivisilla** Kärdlast, **Mari-Liis Korkus** Jõhvist, **Marie Helena Möistus** Võrust, **Taavi Nõmm** Pärnust, **Margit Paat** Haapsalust, **Romet Prants** Lasilast, **Signe-Renate Saar** Vana-Vigalast, **Anu Saaremäe** Pühajärvelt ja **Elise Salm** Tallinnast.

Kirjakirjutajate seas oli rõõmustavalt palju Hea Lapse veergudelt tuttavaid autoreid: I koha nooremas rühmas võitis **Anastassia Belkov** Prantsuse Lütseumist, II preemia sai **Susanna Linginen** Narva Eesti Gümnaasiumist ning III auhinda jagasid **Astrid Rosenberg** Laeva Põhikoolist ja **Brita Liivamaa** Laagri Koolist.

Vanemas rühmas pälvis esikoha **Jan Teevet** Orissaare Gümnaasiumist, II koha sai **Kalle Demidov** Helme Sanatoorsest Internaatkoolist ja III preemia võitis **Katrin Pent Viluste** Põhikoolist.

Autasud said veel **Andre Ausmees** Kristiine Lasteaed-Algkoolist, **Grete Põlluste** Palivere Põhikoolist, **Lea Sabanina** Narva Eesti Gümnaasiumist ja **Kristjan Veensalu** Kristiine Lasteaed-Algkoolist (noorem rühm) ning 5. – 6. klassi õpilastest **Karina Auli** Põltsamaa Ühisgümnaasiumist, **Hanna Pook** Inglise Kolledzist, **Sander Soop** Lauka Põhikoolist ja **Susanna Veevo** Kärdla Ühisgümnaasiumist.

Nukuteater peab ka jõulupühi Astrid Lindgreni tähe all!

Need, kellel jäi nägemata lõpmata lahe lavastus "Bullerby lapsed", saavad siiski veel sellel aastal koos Nukuteatri rahvaga Bullerbys ära käia: "Bullerby jõulud", mille lavastas Andres Dvinjaninov, esietendus 22. novembril ning läheb suure lustiga uude aastasse edasi! NB! Etendused toimuvad Nukuteatri Õuesaalis – kuhu siis veel Bullerby oma tegusate lastega ära mahuks!

Euroopalikud jõulud postkaartidel

Tallinna Linnavolikogu korraldas koos **Tallinna Laste Turvakeskusega** juba kuuendat korda ühise jõuluteemalisele joonistuste võistluse. Seekord oli teemaks "**Euroopa Liidu rahvad jõule tähistamas**". Parimatest töödest valmivad Print Best Trükikojas jõulukaardid. 35 parimat joonistajat said Linnavolikogu auhinnad ja diplomid kätte 21. novembril **Rootsi Suursaadiku Dag Marteliuse** vastuvõtul Rootsi Suursaatkonnas. Nooremas vanuseklassis said auhinnad **Dmitri Tšistjakov** Tallinna Humanitaargümnaasiumist, **Desire Mägi** Tallinna 32. Keskkoolist ja **Aleksei Ivanov** Lasnamäe Põhikoolist. 5. – 9. klassi õpilastest olid parimad **Diana Sala** Tallinna Laste Turvakeskusest ning **Karina Rõsits** ja **Darja Politanova** Tallinna Mustamäe Realgümnaasiumist. Gümnasistidest peeti parimaks **Elis Saart** Tallinna Nõmme Noortemajast. Fantaasia-rikaste tööde eest said auhinnad **Laura Merendi** ja **Diana Vederik** Gustav Adolfi Gümnaasiumist. Hea Lapse auhinna pälvis **Vanessa Alter** Mustamäe Laste Loomingumajast.

Jänku-Juss õpib ja õpetab kokakunsti!

Kas teate juba, et Eesti suuruselt teine lihatoodete valmistaja AS Wõro käivitas koostöös tuntud koka **Sven Azojaniga** portaalis **Lastekas.ee** spetsiaalselt lastele suunatud kokasaate? Teadagi ei saa Sven Azojan igal teisipäeval ilmuvas kokasaates hakkama ka

tuntud osaväpu **Jänku-Jussita**. Saadete toidureseptid valitakse välja Lastekas.ee-s toimuva retseptivõistluse käigus. Vaata laste kokasaadet aadressil:

<http://www.lastekas.ee/?go=web&id=1636>

Naksitrallid igasse kodusse!

Novembri lõpus saatis firma **Twindesign** müügile uue vahva keraamikaseeria, mis kajastab kahe suure laste sõbra – **Eno Rava** ja **Edgar Valteri** ühisloomingut. Kui

ikka **Naksitrallide** kruusid-taldrikud on laual, magnet külmkapil ning samade tegelaste seinapildid või kell seinal, siis kulgevad kõik päevad kahtlemata muinasjutuliselt!

Kellel on soovi Naksitralli-keraamikat arvutist uurida, see kiigaku keraamikute kodulehele:

www.twindesign.ee

Tere, lind!

Foto: Heiko Kruusi

Pasknäär

Rahvapärimus pajatab pasknääri kohta,

et Taevataat loonud ta kõige ilusamaks linnuks. Päikese paistel kuldsulgedega lennates säranud ja hiilanud pasknäär nii, et kõik aina teda vaadanud. Taimede istutamise ajal söönud pasknäär „isase kartuli“ seemne ära. Seda nähes määranud Taevataat, et pasknääri kuldkuub kadugu seljast ja lind ise jäägu kartuli peale maiaks. Kohe kadunudki pasknääri kuldsuled, ainult mõned ilusad suled jäänud järele. Nüüd kasvavat veel „emane kartul“, mille järele pasknäär maiaks jäänud. Lind varastavat tihti kartuleid ja viivat neid metsa.

Kartul kuulub tõepoolest kõige muu hulgas pasknääri menüüsse, aga kuulsaks on ta saanud rohkem tammetõrude armastajana. Talvel on tõrud talle oluliseks toiduks, sügisel teeb ta tõsist tööd selle nimel, et talvel tõrusid võtta oleks. Nii nagu meil emad ja vanaemad teevad talveks hoidiseid ning keldrisse varume talvekartuli ja muud juurviljad, nii kogub pasknäär oma „keldritesse“ talveks tõruvaru. Tema keldriteks on samblaalused peiduurkad, kust osa varudest jääb alati tarvitamata ja nii on langenud pasknääri õlgadele austav ja

Kartul kuulub tõepoolest kõige muu hulgas pasknääri menüüsse, aga kuulsaks on ta saanud rohkem tammetõrude armastajana.

vastutusrikas missioon tammele levitajana. Kuidas muidu satuksid tõrud emapuust kaugemal uutele puukestele seemneks – tuulega levimiseks on nad liiga rasked!

Lisaks kartulile ja tammetõrudele oskab pasknäär lugu pidada ka ubadest, pähklitest, hernestest, teraviljast, marjadest ja puuviljadest. Talvisel toidulaual on lemmikroaks maapähklid, aga päevalilleaseemned sobivad ka suurepäraselt. Kevadel ja suvel on pasknäärid aga hoopiski lihatoidulised. Põhiosa menüüst moodustavad mitmesugused metsakahjurid, nagu maipõrnikad, siklased, kärsaklased, poilased jt. Vahel satuvad saagiks ka hiired, sisalikud ja konnad. Suureks paheks on tal aga teiste lindude munade ja poegadega maiustamine. Pesade leidmise peale on tal hea nina ja seepärast ta väiksemate lindude seas just populaarne pole. See on pehmelts öeldud, tegelikult on ta pesitsusperioodil lausa vihatud naaber.

Aga oma välimuse poolest on pasknäär silmatorkav küll. Ilusa beežika sulerüü ehteks on sini-mustvalged tiivasuled. Ime, et pikal

nõukogude perioodil pasknääre selle värvikombinatsiooni kandmise eest ära ei hävitatud. Kui inimestest keegi julges seda trikoloori kasutada, sattus ta küll kohe võimude karistusaluseks. Seega on eestlaste jaoks pasknääri välimus erilise tähendusega, aga et ta väga hea välja näeb, seda mõistavad teisedki rahvad. Arvatakse, et pasknääri venekeelne nimi *soika* on tuletatud tema erksa värvi tõttu tegusõnast *sijat* (hiilgama, särama). Kuidas ta veel siis säraks, kui kuldsulgedest ilma poleks jäänud!

Pasknäär oma käheda kisaga just kuulaja kõrva ei paita. Tavaliselt saabki metsas tema olemasolust teada kõigepealt „krääh – krääh“ kisa kuuldes. Harva, kui ta kõigepealt torkab silma ja siis alles kõrva. Kisa kostab kaugele, nii et vahel jääbki temaga kohtumist vaid kuuldu meenutama. Aga haruharva võib õnne olla ka pasknääri tasast ülipõnevat laulu kuulda. Kui mul aastakümneid tagasi see võimalus esmakordselt avanes, olin põnevusest pingul. Ei osanud aimatagi, mis imeline haruldus sedasi laulda võib. Luuramisele kulunud minutid tundusid tundidena ning kogu aeg vasardas peas hirm, et laulja jääbki nägemata. Aga ei

Pole välistatud, et pasknäär suudab kuulaja ära petta rohkem kui ühel korral. Sest talle on hästi selged ka paljude teiste lindude hääliksused.

jäänud. Ainult et kerge pettumus oli tuttavat pasknääri kuusevõras silmata. Esialgu ei tahtnud uskudagi.

Pole välistatud, et pasknäär suudab kuulaja ära petta rohkem kui ühel korral. Sest talle on hästi selged ka paljude teiste lindude hääliksused. Ta võib kuuldavale lasta mitmete röövlindude hüüdeid, kasvõi hiireviu näugumist. Matkijana pakub ta kuldnokalegi konkurents.

Suvel tasub pasknääri otsida eelkõige varjulistest kuusikutest ja segametsadest, kuid praegu, talve hakul, tuleb ta ise ennast meile näitama. Esialgu küll ettevaatlikult, enne toidumaja külastamist hoolega ümbrust uurides, kuid kui sealt suupärast võtta on, siis tuleb tõenäoliselt teinekord jälle. Ja olgugi, et ta suvel teiste lindude suhtes natuke „pätti teeb“, ei tasuks tema peale selle pärast vimma kanda. Koduaias on pasknäär kena vaatepilt, kostitagem teda vahetevahel!

Peep Veedla

Jõulutäheke

Pilt: Ülle Meister

Elasid kord neli tähelast. Kõige noorema nimi oli Ciia ja ta oli väga andekas. Pops oli ka väike täht, tema oli väga lõbus. Keskmine täht oli Hiilja, kes oli kuulus oma ilu poolest. Enn oli kõige vanem ja tema oli tark.

Ühel ilusal päeval lendas Ciia mänguhoos vastu Kuud. Kuu ehmus väga. Ciia oli hirmus ehmunud. Ta kukkus ja kukkus ja kukkus, kuni lõpuks langes alla maa peale. Oi õnnetust, oi õnnetust, nüüd oli nuttu üle kõige!

Ciia oli kukkunud maa peale ja seal oli tema arust väga jube. Väike täheke käis mööda lumiseid teid ja oli juba külmumas. Teised tähelapsed hakkasid ka muretsema, mis Ciia sai. Nad lootsid, et küllap siiski on temaga kõik hästi.

Pisikene Ciia oli juba meelt heitmas, kui tema juurde tulid päkapikud ja küsisid, mis tal juhtus, et ta nii haledasti nutab. Nad võtsid tähekesega kaasa ja ütlesid, et kui ta neid kuni jõuludeni aitab, siis viivad nad ta taevasse tagasi. Ciia oli meeleldi nõus ning asus kohe askeldama, pakkima ja meisterdama. Aeg läks kiiresti. Juba oli jõululaupäev käes, aga Ciia ei tahtnudki enam ära minna. Tal oli päkapikudega väga lõbus. Kuid päkapikud ütlesid talle, et ta peab koju oma õdede-vendade juurde tagasi minema.

Kui päkapikud lastele kinke viima läksid, viisid nad ka Ciia oma lendava saaniga koju. Teised tähelapse rõõmustasid, et Ciia jälle kodus on. Nad tegid uhke peo ja kõik olid kutsutud. See pidu kestab tänaseni ja selgetel talveõudel võime näha, kuidas tähelapsed taevas tantsivad.

Victoria Oolo Tallinna Kivimäe Põhikooli 4. klassist

HEA LAPS

HEA LAPS

A hand is shown holding a book with a yellow ribbon bookmark. The background is a clear blue sky with some light clouds. The book's cover is dark, and the pages are visible, showing some text. The title 'JANNE QNEFUUD' is written in large, yellow, cursive letters across the middle of the image. Below the title, the subtitle '7 imeilusat Grimmii muinasjutto' is written in white, cursive letters.

JANNE QNEFUUD

7 imeilusat Grimmii muinasjutto

Enrique I of Lesias

Kirjanurk

Jõulukuu tervitused kõigile sõpradele ja sugulastele!

Asume aga oktoobrinumbri-võistluste võitjaid välja kuulutama! Nagu ikka, saavad Tallinna, Harju-, Lääne-Viru-, Järva, Pärnu- ja Läänemaa lapsed oma preemiad kätte **Kullo Lastegaleriist** (Kuninga 6, Tallinn), Tartu-, Põlva-, Valga-, Võru- ja Jõgevamaa laste auhinnad toimetatakse Tartusse **O. Lutsu nim. Raamatukogu Lastesakonda** (Kompanii 3/5, Tartu). Kellel on muid soove, neil palume toimetusse kirjutada, helistada või meilida!

ALAIN-ASKO
ORGUSAARELE
Tallinnast, **KRISTO**
KESSLERILE
Pärnust ja **JULIA**
BABILE Narvast.

LEGOD

tõi loosiõnn seekord

Unistuste elukutsest

joonistajatest-kirjutajatest võitsid Barbie-nukud **LAURA JOHANSON** Suure-Jaanist, **PILLE-RIIN KULLA** Laevast ja **TRIIN VALDMAA** Jõgevast. Ergutusauhinnad saavad **SILLE UUSTALU** ja **JULIA ŠATSKAJA** Kehrast ning **LAURA INNO**, **TSIIVI MAARJA VIKS** ja **STEVEN RANDMAA** Väike-Maarjast.

Armsad sõbrad Katrin, Ellen, Ann ja Jaak Sundsbakenis!
Imelist jõuluaega!
Karupere Kakumäelt

Tere! Otsin paberkirja-sõpru (poisse) vanuses 10 – 12! Kui kellelegi sobib, siis saatke mulle kiri! **MAURI LIIV**, Salme 6 – 3, Tallinn 10413.

Tere, kribajad! Otsin kirjasõpra, kes viitsib mulle kirjutada kui ka msn-is suhelda! Ootaks rohkem tüdrukuid,

vanus võiks olla 10 – 14. Ise olen 12.
MSN: **M_ingel@hotmail.com**. Asun Tallinna lähedal. **KELLY**

Tere! Olen Mihkel. Otsin sõpra, kes elaks Tammelinna lähedal. Minu msn on **pinni_11_9@hotmail.com**. **MIKU**

Tere! Ootan kirjasõpru. Rate on **kellykeroos** ja msn on **emtecxxx@hotmail.com**, mail on **kelly.mekk.001@mail.ee**. Ootan sõpru!

TARTU KUNSTIGÜMNAASIUM JA
MTÜ VARIKU NOORTEKESKUS KUULUTAVAD VÄLJA
KOOLINOORTE KARIKATUURIVÕISTLUSE

“MIDA NAERAD KOOLIJÜTS?”

teema:

“mood”

TÖÖD TULEKS SAATA VÕI TUUA 1. APRILLIKS, 2008. A. ADRÉSSIL:
AIANDUSE 4, TARTU, 50110, OP. PAUL KUNMAN
OODATUD ON MUST-VALGED ORIGINALTÖÖD FORMAADIGA 210x297 (A4).
TÖÖDE ARV ON PIIRAMATU. IGA TÖÖ TAGAKÜLJELE KIRJUTADA OMA NIMI,
PEREKONNANIMI, KOOL, KLASS JA ADRÉSS.

töid ei tagastata, parematest töödest korraldatakse näitus.
NB! PARIMATELE AUHINNAD!

NIKI plaadi ja postri omanikuks saab **ANDRES AINSON** Tallinnast.

Parimate Ooperifantoomi joonistajatena võitsid piletid “Fantoomi” etendusele **AVELIIS** ja **KRISTIINA VESKIMÄE** ning **KÄTLIN LUHT** Türist.

PUUDERIINI-AUHINNAD saavad **NEEME ALGKOOLI PIKAPÄEVA-RÜHMA** lapsed, **ENELI MAAJÄRV** Märjamaalt ja **PILLE MARKOV** Puhjast.

RISTSÕNA-PLAADID võitsid **MERIKE UUSTALU** Tallinnast ja **KARIN ORGULAS** Põlvast.

Energia saamine ja kasutamine

Maailma südamepäeval Tallinnas Hirvepargis sai vaadata näitust „Taldriku (köver)peegel“. Seal oli näha, millistest energiakogustest kõnelevad linnaparkidesse mahavisatud maiustuste, snäkkide, chipside, jookide jms pakendid.

Vaata ka: www.sydameliit.ee

Toit on energia allikas. Energia ja toitainetega oma keha õige varustamine hoiab tegutsemisvõimelise ja tervena. Toidust saadav energia on esmalt tarvilik selleks, et kõik siseelundid saaksid omi elutähtsaid ülesandeid korralikult täita, ilma et nad häiresse satuksid või oma tasakaalust välja läheksid. Energia ja toitained on tarvilikud, et süda tuksuks, et hingamine, seedimine ja kõik muu elushoidev aktiivsus kehas katkematult toimiks. Tarvilik kogus energiat ja toitaineid kindlustavad kasvu ja arengu. Toiduenergia teine tähtis ülesanne on hoida kehasoojust vajalikul tasemel.

Ja kolmandaks – tänu toiduenergiale osutub võimalikuks enda liigutamine ja liikumine. Iga liigutus tähendab mingi lihaste grupi töölepanekut. Liikumine on aga väiksema või suurema hulga lihaste üheaegse töö tulemus. Mida rohkem lihaseid on sellega töösse haaratud, seda rohkem energiat ka selleks tarvis läheb. Koolifüüsika õpetab, et energia mõõtühik on džaul (J), mis on

ligilähedaselt võrdne selle tööga, mida keha peab tegema näiteks 100 g õuna tõstmiseks maast 1 m kõrgusele. Tasub teada, et **1 kcal = 4,184 kJ**.

Energiaühikutes ehk kalorites on seega kirjeldatavad nii toit kui kogu kehatöö.

Toidu energiasalduse leiab pakendilt

Toidus peituv energia on märgitud kõikidele poest ostetavate toitude pakenditele. Vähemalt nii peaks see olema. Energiasaldus on märgitud nii kilodžaulides (kJ) kui kilokalorites (kcal). Kui toidupakendilt energia- või toitainesalduse numbreid uurida, selgub mõndagi põnevat. **Väliselt väike kogus võib osutada üsna suureks energiakoguse mõttes**, kuid kõhtu sellest täis ei saa ja õiget jõudu samuti mitte.

Eriti petlikud on näksid ja maiustused, mis on väga energiarohked tänu sellele, et neis on rohkesti suhkrut ja rasva, kuid nad on vaesed muude tarvilike toitainete mõttes.

Alati pole võimalik kohe taibata, millised toidud on seetõttu ebatervislikud. Mõned road võivad sisaldada üllatavalt palju suhkrut, rasva või soola. Ja need on ohuks tervisele. Näiteks purk karastusjooki sisaldab **seitse teelusikatäit suhkrut**.

Suur kiirtoidu eine (topelt juustuburger, friikartulid, karastusjook ja magustoit) võib sisaldada energiat kuni 9200 kJ (2200 kcal), mis on näiteks 10-aastase poisi kogu toiduenergia vajadus (vt energiatarbe tabel). Täiskasvanu peaks sellise energiahulga ära kulutamiseks jooksma, arvestusega, et miiliga kulutab 350 kJ (85 kcal), terve maratoni.

Energiaarve lastel ja noortel

Arvestatud ühe ööpäeva kohta /kilokalorites, kcal/

Vanus	tüdrukutel	poistel
9 a	1820	2060
10 a	1910	2200
11 a	1960	2250
12 a	2080	2340
13 a	2170	2440
14 a	2270	2580
15 a	2290	2700

Uurime veel mõnede toodete energiasaldusi:

	KOGUS	ENERGIAT Kcal
karamellkommid	1 kott = 60-90 g	215-320
piimašokolaad	1 tk = 170 g	950
sefiir šokolaadis	1 tk = 25 g	100
juustustuupiste	1 kott = 120 g	655
kartulikrõpsud	120 g	625
soolapähklid	120 g	730
limonaad	1 pudel = 1,5 l	465

Jupike jõulutarkust

Kas tead, et

- ilus pühadenimi "**jõulud**" on tulenenud muinasskandinaavia sõnast "jul". Väga vanal ajal kasutasid ka inglased sõna "yule". Praegune ingliskeelsete maade Christmas on teadagi seotud Jeesus Kristuse sünnipäevaga.
- Esimene **väljakukuusk** püstitati Tallinnas teadaolevalt 1441. aastal.
- Küünlad** süüdati jõulukuuskedel Euroopas esimest korda 17. sajandi alguses.
- Jõuluvana** olevat eesti lastele hakanud kinke tooma 19. sajandi alguses. Esitsa olevat kinke tehtud ainult lastele ja teenijatele... Ju siis läksid pikapeale isadel-emadelgi suud vesiseks!
- Jõulukaartide saatmise** mõte kuulub inglastele: seal hakati kellegi **Henry Cole**'i idee järgi valmistama kalleid kaunit koloreeritud pühadekaarte, Eestis lubas 1872. aasta postimäärustik hakata saatma lahtisi postkaarte ning sestpeale läks siingi jõulukaartide läkitamine moodi.
- Vanade eestlaste kombestik nõudis, et jõululaupäeval tuli süüa **9 või 12** korda. Püüa järele teha, kui jaksad!

Jõululuuletus

Aastas on meil 12 kuud,
millest üks on jõulukuu.
Kõigil meil siis naerul suu,
kui tuppa tuleb jõulupuu.

Külge talle ehted kantud,
küünlad säras kõik on antud,
Kingid kuuse all on reas,
jõulusalmid on meil peas.

Uksel koputust ma kuulen,
silmaid mõttes lausa sulen.
Usun, et sa juba tuled,
avan ukse – kes sa oled?

Jõulumees, no kes siis muu!
Käes ju meil on jõulukuu.
Kinke mulle tood sa nüüd,
lase tulla jõuluhüüd!

Sander Sarapuu
Põlva Keskkooli 3.b klassist

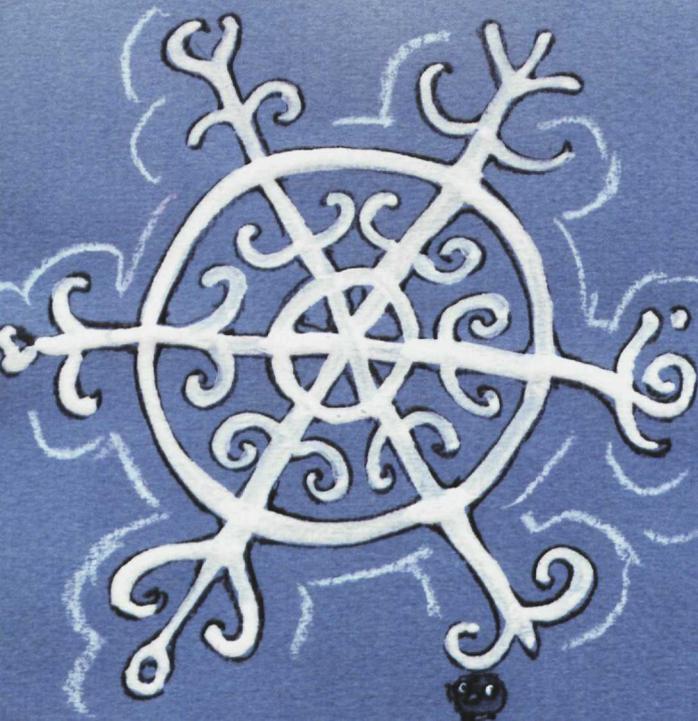
Märka marki!

22. novembril tulid käibele 2007. aasta jõulumargid. Lohutuseks neile, kellele ei õnnestunud kingiks saada **Ilon Wiklandi** kaunist pildi- ja elulooraamatut: nüüd võite igast postkontorist osta oma lemmik-kunstniku teose hinnaga 5.50! Astrid Lindgreni lemmikillustraator on nimelt tänavuse sisemaa-jõulumargi autor. Välismaale saatmiseks on trükitud 8-kroonine jõulumark, ning selle kujundas **Jekaterina Vetrova**.

Isevärki saade Vikerraadios!

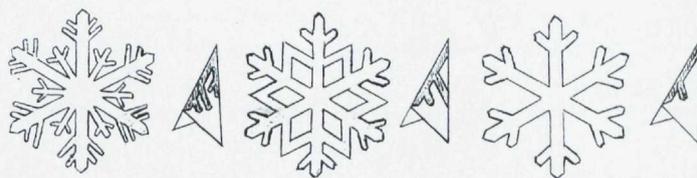
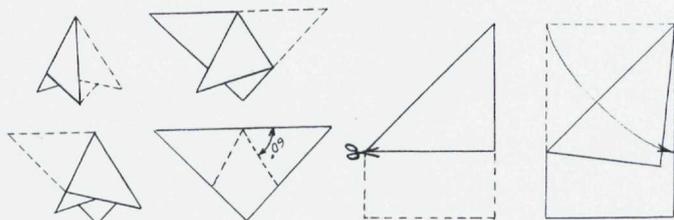
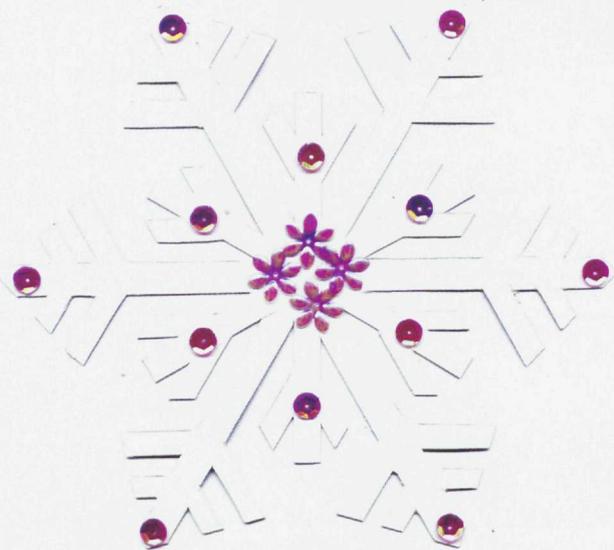
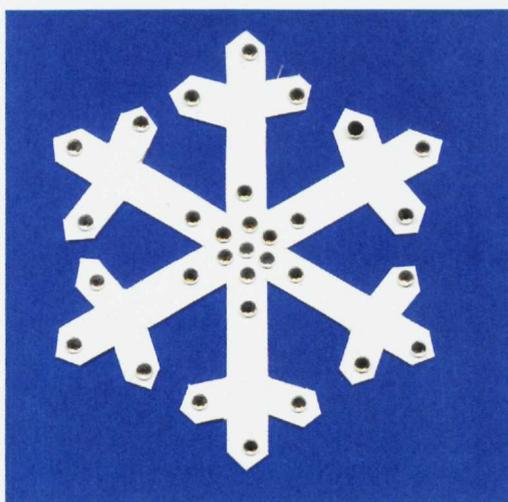
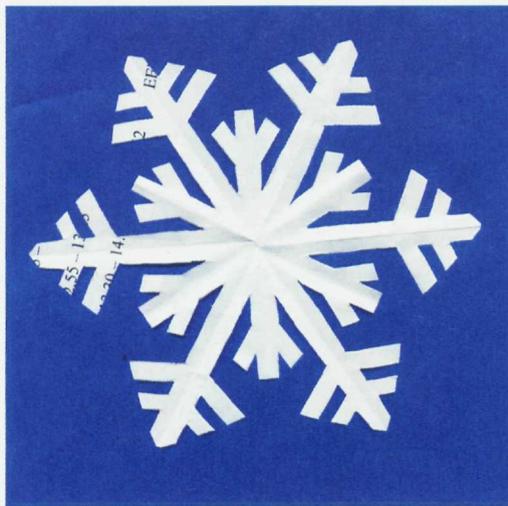
Kas oled juba juhtunud kuulma **ISEVÄRKI** saadet? Triibu-Liine soovib soojalt: keera aga oma raadio neljapäeviti kell 9.45 Vikerraadio peale ja aja kõrvad kikki! Nimelt loetakse siis ette just laste ja noorte kirjutatud jutte, ning enamjagu neist on seni olnud Hea Lapse kirjalaste looming! Saate toimetaja on **Kadri Tiisel**. Kes ei saa hommikuti raadiot kuulata, see võib kell 18.30 osa saada kordussaatetest. Internetis on saateid võimalik kuulata ka takkajärgi – tuleb ainult natuke mütata aadressil: <http://www.er.ee/viker/index.php>

Õrnad lumehelbed

Jõulude eel tahame kodu või klassiruumi ehtida omavalmistatud kaunistustega. Selleks sobivad hästi lumehelbed. Erinevaid helbeid saad lõigata kokkuvolditud paberist. Vaata minu jooniseid ja valmista nende järgi šabloonid. Saadud šabloon kinnita nõopnõelte abil tugevamale valgele paberile, joonista ja lõika välja. Kaunista helbed litrite või väikeste pärlitega. Nii muutuvad helbekesed veelgi pidulikumaks. Ülesriputamiseks kinnita helbe külge niidist aas. Head tööindu ja ilusat jõulude ooteaega!

Lully Gustavson

Pildi tegi Kirke

Jõuluäpardused Põhjamaal

Kunagi ammu-ammu, kõige rohkem paar aastat tagasi, oli järjekordne jõuluõhtu. Jõuluvana ajas maasturi ette, viskas kingikotid pagasiruumi ning tuhis läbi õhu, et headele lastele kingitusi jagada. Põhjaõdrad jäid rahumeeli aedikusse sööma ja neid ei häirinud sugugi, et nende teeneid enam ei vajatud. Ainult ühel neist oli sel õhtul täita tähtis ülesanne. See õnnelik põhjaõder oli Rudolf Sinisilm ja tema kohuseks oli valvata Jõuluvana salakabineti sissepääsu. Paraku jõuluvana ei teadnud, et Rudolfil on salasuhe Jõulumemmega, ning niipea, kui Jõuluvana tööle suundus, hiilisid nood kiiresti rongile, et sõita Lõunanabal asuvasse ööklubisse.

Jõuluvana salakabinet oli valveta ning selle avastas kohe päkapikk Piff. Terve hommikupooliku oli ta mööda maad ringi sõitnud ning pahadele lastele sõetükke sussi sisse sokutanud. Nüüd oli tema kord puhata, kuid puhkus läks tal meelest, niipea

kui ta nägi valveta jäetud kabinetiust. Kohe puges ta lukuaugust sisse ning pärast vägevat hüpet seisis juba jõuluvana laual. Laual olid kommid, piparkoogid ja ka Jõuluvana salajane arvuti, mille hooletu vanake oli sisse unustanud. Piffile arvutid meeldisid, sest nendega sai kõikvõimalikke kärke keerata. Ta hakkas klahvidel hüppama, nagu oleks tegu batuudiga. Ootamatult käivitus Põhjanabal häire. Piff oli vajutanud kustutamispupule. Ekraanile ilmus kiri "Kustutan programmi „Jõulud“!"

„Oi-oi!“ ütles Piff.

„Oi-oi!“ ütlesid kõik teised. Ekraanile ilmus uus kiri: „Bye-bye, Põhjanaba!“

Järgmisel hetkel kõlas pauk ning Põhjanaba haihtus olematusesse.

Samal ajal avas Jõuluvana maasturi ukse, hiivas kingikoti õlale, nipsutas sõrmi – ja järgmisel hetkel oli ta juba katusel.

Nüüd jäi tal üle veel viimane katsumus – korstnasse ronimine. Jõuluvana vihkas korstnasse ronimist rohkem kui midagi muud, aga ta teadis, et kui ta sellest traditsioonist loobuks, siis võiks ta vabalt oma nime Valevanaks vahetada, ameti maha panna ja Aafrikasse kolida. Jõule olid läbi aegade saatnud kindlad reeglid, kuid Jõuluvana oli suutnud neid enda kasuks painutada. Ta oli loobunud saanisõidust ettekäändel, et automaatkäigukastiga sõiduriist aitaks tal kingid kiiremini kohale toimetada kui logisev põhjapõdrarakend, ning õige pea seisiski ta onni ees uhke maastur, ukse peal Jõuluhaldja autogramm. Jõulumees uneles katusel nii kaua, et oleks äärepealt alla kukkunud. Ta kogus end veidi ja hüppas seejärel korstnasse. Paraku pidi ta tunnistama, et korsten oli viimase aastaga märksa kitsamaks jäänud... või oli asi hoopis tema suurenenud võõrmaailma mõõdu? Kaugemale Jõuluvana oma mõtetega ei jõudnud, sest ootamatult tõusnud tuul haaras ta vööst kinni, paiskas katuselt alla, ja järgmisel hetkel lendas ta juba igavikku.

Ootamatult kadusid kõigist majapidamistest kuused, kaminade kohal ripuvad jõulusokid keerasid end rulli ning veeresid uksest välja ja värvilised tulukesed kustusid. Hetk hiljem leidsid lapsed end koolipingist. Pole jõule, pole ka jõuluvahetega!

„Mis toimub?“ oleksid nad tahtnud küsida, kuid enne, kui nad sõnagi suust said, tardus kogu maailm paigale ja aeg peatus...

Taevas lõi välku ja välgunoolte vahelt ilmus välja Jõuluhaldja helikopter, mis oli lülitatud ülehelikiirusele. Jõuluhaldjas teadis, et aega saab ühe sajandi jooksul peatada vaid 15 minutiks, ning ta kihutas Maailma Kontrollkeskuse poole nii kiiresti kui võimalik. Maailma Kontrollkeskus asus ekvaatorist pisut vasakul maa all.

Jõuluhaldjas maandus kähku ja koputas oma kuldkingakesega SOS signaali vastu maad. Kõver kummipuu muutus hetkega liftiks, mis viis haldja maa alla keskuse peakorterisse.

Kõik keskuse töötajad olid tardunud. Kes hoidis kohvitassi käes, kes püüdis üllatunud irvet suule manada. Jõuluhaldjas sisestas kiiresti salaukse koodi ning järgmisel hetkel seisis ta maailma peaarvuti ees. Selle ekraanil seisis kiri: „Programm „Jõulud“ edukalt kustutatud. Fail saadetud prügikasti.“

Jõuluhaldjas hingas kergendatult. Jõule oli siiski veel võimalik päästa. Ta avas kiiresti prügikasti ning paari hiireklõpsuga õnnestus tal fail taastada. Seejärel viipas ta käega.

Kogu maailmas hakkas elu jälle keema. Musta auku imetud kuusk ajas end püsti nii kiiresti, et seda ehtinud vanakesed ei märganudki selle vahepealset kadumist.

Lapsed olid tagasi oma tegemiste juures ning keegi ei maininudki sõna „kool“, kuigi ometi oli neil tunne, et juhtunud on midagi maagilist. Jõuluvana pugles läbi korstna, raputas ennast tahmast puhtaks ja kinnitas endale, et veider mälestus 10 meetri kõrgusel õhus hõljumisest on kõigest hetkeline luul. Lõunanaba poole sõitev rong ilmus tagasi rööbastele ning selles reisival Jõulumemmel ja Rudolfil ei olnud äsja toimunust aimugi.

Klaviatuuril hüplev Piff libises ning lendas lauvalt maha.

„Mis see veel oli?“ küsis ta ja sügas oma haiget saanud pead. Järgmisel hetkel seisis ta ees Jõuluhaldjas. Piff ohkas: „Ma olen jälle liiga palju kakaod joonud.“

Jõuluhaldjas suskas Piffi sõrmega ja ütles talle: „Rudolf Sinisilm jättis oma kohustused unarusse ja kohe murrabki väike Piff Jõuluvana salatuppa sisse. Kas nii siis tohib?“

Piff raputas pead.

„Tead, Piff, mul on sulle üks ettepanek. Nüüd lähed sa kenasti siit ruumist välja ja hoolitsed selle eest, et see ukse ei jääks minutikski valveta. Või muidu...“

Piff ei tahtnud teada, mida tähendab „või muidu“ ning ta noogutas agaralt. Ta pugles luku august välja ning jäi ukse ette valvesse nagu väike tinasõdur. Järgmisel hetkel seisis Jõuluhaldjas taas ta ees: „Ja muide, Piff, oleks tore, kui sa enam kunagi ei prooviks suure hurraaga jõule õhku lasta.“

Piff pilgutas silmi. Järgmisel hetkel oli Jõuluhaldjas kadunud. Piff hõõrus otsmikku: „Oh sa poiss, ma ei joo enam kunagi kakaod! Need vastikud kõrvalmõjud...“

Muu maailm käis jälle vana rada pidi edasi. Inimesed laulsid jõululaule, avasid kingipakke ning Jõuluvana lendas ühest maailmanurgast teise. Jõuluhaldjas naeratas. Tal oli hea tunne, et ta oli suutnud päästa maailma kõige paremad pühad.

Helga-Johanna Kuusler Tallinna Kivimäe Põhikoolist

Leelo Tungal

Häid pühi, armas arvuti!

Kui veel au sees peeti postimeest,
kirja teel siis sõbrustati, armuti...

Tänapäeval postimehe eest
kirjatöö teeb ära armas arvuti.

Aga arvuti ka kenal jõuluööl
asjalikult istub üksinda...
Jõuluvanalt sai ta neti teel
piparkoogi päkapikumütsiga!

Jõulud ukraina moodi — diduhh, kutja, koljaadatamine

Ukrainlased on teine suurim vähemusrahvas Eestis peale venelasi. Elades teiste rahvuste kõrval, on huvitav teada nende kombeid ja tavaid. Ukraina traditsioonides on pühadel väga oluline koht, kõik kalendriaasta pidustused on vanast ajast tihedalt seotud talurahva igapäevatalitustega.

Eestis tegutsevad ukraina pühapäevakoolid ja kultuuriühingud **Narvas, Pärnus, Tallinnas, Tartus ja Sillamäel**. Tallinnas käib koos **Ukraina Kultuuri-haridusühing „Prosvita”**, mille juhendaja on **Ksenia Mamutova**.

“Meie kultuuriharidusühing on mõeldud nii suurtele kui ka väikestele. Uuest aastast alustame pühapäevakooliga. Lapsed käisid tundides ka varem, kuid meil oli problee-

me ruumidega, nüüd aga leidsime uue korraliku ruumi,” seletab Ksenia Mamutova.

Lapsed õpivad eelkõige **ukraina keelt**, aga ka **ajalugu, kultuuri ja kombeid**. Muidugi ei möödu tunnid ilma laulu, tantsu ja maitsva kostitusega. Igal aastal toimub **noorte-festival**, kuhu tulevad kokku Eestis elavad ukraina lapsed ning külalisi saabub ka Ukrainast ja Valgevenest.

Kahjuks oskavad vähesed eesti ukraina lapsed oma emakeelt ja mitte kõik ei tunne traditsioone. Need lähevad segaperedes tihti kaduma. Kuid sellele vaatamata käivad lapsed hea meelega tundides, et oma vanemate või vanavanemate kodumaast ja kultuurist paremat aimu saada.

19. detsember, Püha Nikolause päev, on esimene tähtsaim

talvepüha Ukrainas. Püha Nikolaus on üks lugupeetumaid pühakuid, kelle nime kannavad ka paljud kirikud. Tema poole palvetavad põlluharijad, karjakasvatajad ja kalamehed. Kuid kõige rohkem armastavad ja ootavad Nikolaust lapsed, kes tulid sel päeval kokku ja laulsid pühakule. Tublid lapsed said kingituse, need aga, kes vanemate sõna ei kuulanud, said viitsa.

„6.- 7. jaanuaril on jõulud, maagiline püha,“ jutustab Ksenia Mamutova. „Homnikul tõusis perenaine voodist enne päikesetõusu, palvetas Jumala poole. Seejärel tegi ta ahju tule. Kuna jõulud on uue elu algus, siis pidi perenaine tule ise ränikividest saama. Kusjuures neid kive hoiti eelnevalt kaks nädalat ikoonide kõrval. Perenaine pani ahju 12 puuhalgu, mida oli kaksteist päeva kuivatatud.“

Päikesetõusul hakati maja koristama ning alustati söögitegemisega. Hommiku- ega lõunasööki sel päeval ei söödud, kõik (peale kõige pisemate, kellele anti midagi hamba alla pista) ootasid õhtusööki. Õhtul pidi laual olema 12 erinevat toitu.

Perenaine valmistab kompotti, mida ukraina keeles „uzvariks“ nimetatakse. See on väga hea omapärase

lõhna ja maitsega, sest uzvari kõige tähtsam koostisosa on kuivatatud pirnid. Peale selle toodi lauale valmistatud aedoad, herved, kala, hirsitangudega kapsarullid.

Tähtis koht oli ka „kutjal“ – nisupudrul, millele lisati mett ja mooniseemneid. Pange tähele, et laual oli ainult paastutoit, lihata. Selleks õhtuks liha ei valmistatud.

„Kodu korras, päike loojunud – algas jõulupüha. Peremees tõi majja nisuviha „diduhhi“, mis oli tulevase saagi sümbol. Diduhh pandi samuti ikoonide juurde seisma ning seoti metallist ketiga. Metall on korraliku majapidamise ja hea tervise sümbol,“ seletab „Prosvita“ juhendaja. „Diduhh oma kohale asetatud, võtsid peremees ja -naine natuke toitu ning käisid läbi kõik taluhooned. Laudas loopisid nad mooniseemneid. Usuti, et jõuluõöl tulevad lauta nõiad, kes tahavad kariloomi endale võtta, enne peavad nad aga kõik laialipuistatud mooniseemned üles korjama. Seemneid oli nii palju, et nõidadele jätkus tööd kogu ööks ning kariloomad jäid puutumata.“

Seejärel mindi tagasi majja ning kogu pere istus lauda. Sel õhtul ei ööbinud keegi kellelgi külas. Võõras majas ööbimine tõi halba õnne. Jõuluõhtul lepiti isegi

Jõuluõhtul käidi jõulusanti jooksmas. See meenutab meie mardi-ja kadri-jooksmist, kuid Ukrainas nimetati seda kommet „koljaadatamiseks“.

vaenlastega ära ning anti üksteisele andeks. Sellega oli seotud ka huvitav komme: kui mitu pahasoovijat kellelgi oli, niipalju tehti nõõrile ka sõlmi. Nõõr pidi tooma õnne ning vaenlase halvad ja kurjad mõtted eemale peletama.

Jõuluõhtul käidi **jõulusanti jooksmas**. See meenutab meie mardi-ja kadrijooksmist, kuid Ukrainas nimetati seda kommet „koljaadatamiseks“. Väikesed lapsed käisid naabrite juures, suuremad jooksid jõulusanti üle kogu küla. „Kõigepealt küsiti, kas peremees on kodus ning siis paluti koljaadatamiseks luba. Oma lauludes kiitsid sandid peremeest – tema maitsvat leiba, head naist ja ilusaid lapsi. Selle eest tõi perenaine lastele pähkleid, komme, kopikaid,“ räägib Ksenia Mamutova. „Mulle meeldib see, et mindi ka vaeste inimeste või leskede juurde, kellel polnud lastele midagi anda. Kuid sellest hoolimata kiideti neid ja sooviti head ja tugevat tervist ning toitu lauale.“

Ukrainas, eriti ida pool, käidi jõulupühal ringi „vertepiga“. **Vertep** oli väike puust või kartongist tehtud kahekorruseline maja. Ülakorrusel kujutati Kristuse hälli, kõrval Joosep ja Maarja. All oli kuningas Herodes. Vertepi kandsid majast majja ja jutustasid Kristuse sünnilugu enamasti haritud inimesed. See traditsioon kujunes 17. sajandil, mil tekkisid vaimuliku seminarid. Noored kandsid aga 7-nurgelist tähte.

13. jaanuaril tähistati uue aasta algust. See oli lõbus püha, sest Kristus oli juba sündinud, uus elu alanud. Järgmine tähtis püha on „kresenije“ – ristimine. Sel päeval pühitseti jões vett.

„Meie suureks rõõmuks on traditsioonid püsunud tänapäevani, eriti tugevad on need maal. Aga ka linnas püüavad inimesed vanu tavaid järgida,“ lisab Ksenia Mamutova.

Sabina Zinovjeva

my scene™

Talve hõbedane sädelus

Mõni ütleb, et talv on üks külm ja kõle aastaaeg. Mõni jälle kinnitab, et talvest paremat aega pole olemaski – sügispori on kaetud puhasvalge lumega ja õhus lendleb hõbedasi lumehelbeid.

My Scene'i kaunitaridest talvenukud igatahes lustivad hommikust õhtuni! Kes teab, võib-olla jätkub nukkude talvetrall oõselgi – sellal, kui nende perenaised õiglast und näevad! Need samad talvekaunitarid

Rimonnelt ongi auhindadeks meie järgmisel võistlusel!

Võistlusest osavõtuks pane kirja 3 talve head omadust ja 3 asja, mis Sulle talve juures ei meeldi!

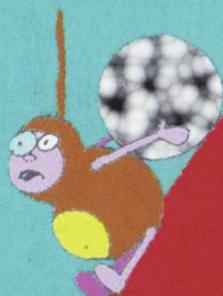
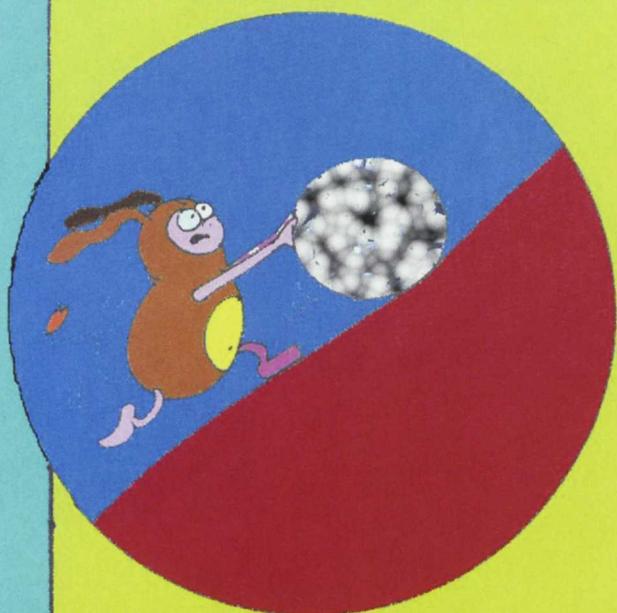
Muidugi on igäihel ses suhtes oma arvamus –

Sina pane aga kirja just OMA MÕTTED!

Ootame vastuseid 5. jaanuariks 2008!

r
a
h
n
u
e
e
t
m
ä
n
g
e
i
-
j
u
u
s
e

stopp!
...ja nüüd õmble see
kinni !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Piparkoogimehikese lugu

Mulluselt Steni võistluselt

Käes olid jõulud ning pereemal oli valmis saanud järjekordne plaaditais piparkooke. Eelmised kaks

plaaditait olid välja kukkunud täiuslikult – parajalt krõbedad ja pehmed. Kuid see viimane paaditais oli läinud kõrbema. Ema mõtles, et niikuinii keegi neid kõrbenud piparkooke ei taha ja viskas need prügikasti, kuid üks piparkook kukkus kogemata prügikasti kõrvale.

Piparkook raputas pead ja üritas püsti tõusta, kuid tema jalg oli kukkudes katki läinud ning kusagile kaugemale lennanud.

Piparkoogimehike nägi enda lähedal hambatikku vedelemas ning tal tuli hea mõte. Kui ta oli roomanud hambatikuni, suskas ta selle enda pooliku jala asemele. Nüüd proovis piparkook kõndida, kuid tal puudus tasakaal ja ta lonkas. Pikapeale harjutades suutis ta siiski kõndida. Aga nüüd tabas teda järgmine mure: nimelt oli kapiuks kinni ning ta ei saanud välja. Piparkook ootas kannatlikult, kui järsku avanes uks ning keegi viskas sisse limonaadipudeli. Just sel hetkel hüppas piparkook kapist välja. Ta uudistas nüüd kõõgis ringi ja kuulis äkitselt laual kära ja rääkimist. Ta esimene mõte oli, et need on tema õed-vennad ja ta üritas iga hinna eest üles lauale saada.

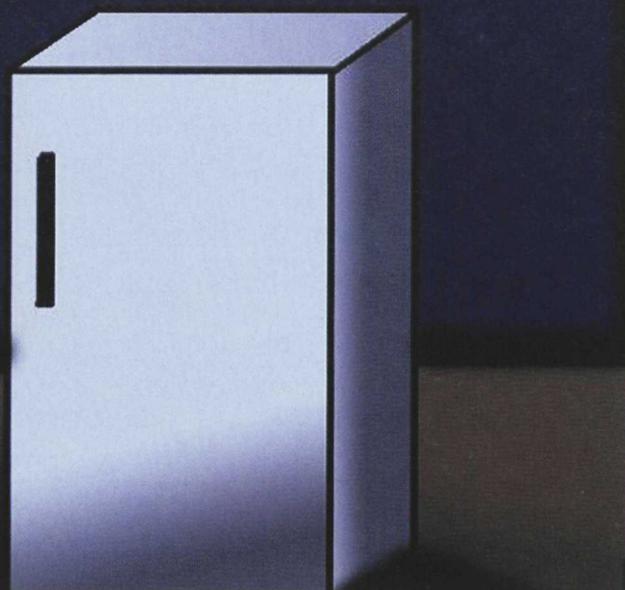
Aknalaua, mis oli söögilaua kõrval, seisis üks taim, millel olid pikad maani ulatuvad lehed. Piparkook ronis seal suure vaevaga üles ning nägi lõpuks oma vendi ja õdesid, kellel olid ilusa erkasa glasuuriga maalitud riided.

Piparkoogimehike lonkas nende poole, kuid ei osanud oma õdedelt ja vendadelt sellist vastuvõttu oodata. Nad hakkasid piparkoogimehikese üle nalja heitma, et tal on imelik jalg ja pole glasuuritud riideid seljas.

See masendas piparkoogimehikest ja ta läks kurvalt aknalauale. Seal hakkas ta lihtsalt nutma, kuid keegi kuulis ta nuttu. Need olid päkapikud, kes luurasid akna taga. Päkapikud läksid piparkoogimehikese juurde ning pärisid, mis juhtus. Kui piparkook oli oma loo ära rääkinud, mõtlesid päkapikud, et midagi tuleb ette võtta. Ja nii tuligi ühel päkapikul idee.

Õösel, kui kõik magasid, küpsetasid päkapikud piparkoogimehikesele uue jala ning liimisid selle talle sulatatud suhkruga otsa. Hiljem glasuurisid nad talle veel uued riided selga, nii et musti kõrbemisjälgi polnud nähagi.

Piparkoogimehike oli väga õnnelik ning tänulik päkapikkudele. Ja juba hommikul võtsid tema kaaslased laual teda vastu, nagu oleks ta küpsenud nende plaadil.

Marko Pikkat

Jõulunõid ja soovikülmkapp

Las kord Jõulunõid. Ta polnud üldse kuri, talle meeldis kõigile Jõuluküla elanikele head teha.

Kätte jõudis talv. Puud olid raagus ning muidugi kattis maapinda paks ja kohev lumi. Ühel talvehommikul – päev enne jõule – jäi jõuluvana raskesti haigeks. Jõuluvana palus Jõulunõialt abi – aga oh häda, nõial ei olnud nii kiiresti ravivat rohtu. Jõulutaat palus Jõulunõial ise kingid laiali jagada.

Jõulunõid hakkas ettevalmistusi tegema ja tahtis ka Jõuluvanale erilise kingituse võluda. Jõuluõhtul jagas nõid Jõuluküla rahvale kingitusi. Lõpuks oli tal veel jäänud käia kahes peres. Kõigepealt sattus ta rikaste inimeste maja juurde, piilus aknast sisse ja nägi pererahvast söögilauas istuvat. Laud oli rikkalikult kaetud kõige hea ja paremaga. Pererahvas proovis toitu, pirtsutati ja kirtsutati nina, kui ei kõlvanud, ja visati laua peale tagasi. Lapsed lõhkusid oma mänguasju ning vanemad ei keelanud neil seda teha. Jõulunõiale ei meeldinud nende käitumine ning ta otsustas võluda kõik nende kingitused tühiseks ja kasutuks träniks.

Jõulunõid vaatas viimase majapidamise ka üle. Ta nägi aknast vaest perekonda, kõik rõõmsad ja sõbralikud, hoolimata sellest, et laual oli vaid vesi ja leib. Toanurgas oli ehitud kuusk, mis pani kogu maja särama. Jõulunõid nägi, et see pere rõõmustaks väga kingituste üle.

Pererahvas oli hommikul kuuse juurde jõudes vaimustuses kinkide üle, sest üksteisele nad kingitusi osta ei saanud. Nüüd oli seal palju mänguasju ja kogukas külmkapp! Nad panid külmiku seina äärde, avasid ukse, aga kahjuks oli see tühi... Kõige pisem lastest soovis, et oleks ju võinud jätist ka olla. Järsku tekkiski külmkappi palju jätist ja nad said aru, et see on soovikülmkapp. Nad sõid kõhud täis ja olid väga rõõmsad.

Jõulutaat saatis Jõulunõiale tänusõnumi, et ta oli jõulud päästnud. Jõulunõid kinkis ka Jõuluvanale külmkapi, milles on alati tervislik toit, mis ei lase Jõuluvanal enam kunagi haigeks jääda.

Jõuluküla on ikka veel alles, Jõulunõid ka, kui ta just ära pole kolinud, ning ka Jõuluvana pole ära surnud, kui ta sööb ikka oma külmkapist.

Salme Reegi õhtujutuvõistluselt

Estonia Selts tänab kõiki võistlusest osavõtjaid, keda oli tublisti üle saja! Auhinnatute nimed leiata meie kirjanurgast, ning võidutöid avaldamisega teeme nüüd algust.

Unejutt unenäost

Elas kord üks unenägu. Tema nimi oli Tsing-Tsang. Ta oli hiinlane. Ta oli kõigist teistest unenägudest erinev, kuna ta pidi igal õhtul kandma punast mütsi. See oli karistuseks selle eest, et ta ükskord ei viitsinud laste juurde minna. See oli Unenäomaailmas väga kriminaalne tegu.

Kord hakkas Tsing-Tsang jälle laste juurde minema. Ta võttis oma mootorratta ja sõitis Unenäomaailmast tavalisse maailma. Ta jõudis esimese maja juurde, jättis mootorratta õue ja läks majja. Täiskasvanud ju teda ei näinud. Tsing-Tsang vaatas kella: pool üksteist. Tsing-Tsang sisenes roosast uksest. See oli lastetuba. Toas oli laud, toolid, kott-tool, riul, arvuti ja voodi. Voodis lebas üks tüdruk.

"Tere," ütles tüdruk.

"Tere," vastas unenägu.

"Sa oled unenägu, eks?" küsis tüdruk.

"Jah. Kas lähme Unenäomaailma?" ütles Tsing-Tsang.

"Olgu," oli tüdruk nõus.

"Ah jaa, mis su nimi on?" küsis Tsing-Tsang.

"Minu nimi on Laura."

Tsing-Tsang kutsus Laura oma mootorratta peale. Nad kimasid Unenäomaailma.

"Miks sa kogu aeg punast mütsi kannad? Väljas on ju soe," päris Laura.

"Ma pean kandma. See on karistus selle eest, et ma laisk olin. Kui ma selle ära võtaksin, muutuksin ma Õudusunenäoks," vastas Tsing-Tsang.

"Ah soo," ütles Laura.

Üsna varsti olid nad Unenäomaal. "Mida sa teha tahad?" küsis Tsing-Tsang.

"Ma tahaksin karu seljas ratsutada."

"Olgu pealegi."

Järsku ilmus Laura kõrvale karu. Tal oli sadul seljas. Kui Laural ratsutamisesest himu täis oli, ütles ta: "Ma tahaksin Hiinasse minna."

"Olgu."

Laura sattuski Hiinasse. Ta sõi ära kolm mandariini. Siis tuli talle uni peale ja ta jäi magama.

"Laura!" hüüdis keegi.

"Mis on?" küsis Laura uniselt.

"Ärka üles!"

"Emme?" Laura ärkas silmapilkselt üles.

"Ema, ma käisin Hiinas!" hüüdis Laura.

"Vaata vähem telekat!" naeratas ema ja andis Laurale moosisaia.

Jää nüüd sinagi Tsing-Tsang ootama!

Salapärane mees

Maailma imelises paigas lumiste väljade keskel elas üks pere. Selles peres oli poiss nimega Mikk.

Ühel õhtul tundis Mikk end veidi halvasti ja tal ei tulnud und. Mõni aeg pööras ta end voodis ühelt küljelt teisele, aga kasu sellest ei olnud. Lõpuks otsustas ta toas veidi ringi kõndida ja aknast väljagi piiluda.

Korraga ei uskunud poiss oma silmi. Keset lumist teed nägi ta jalutamas meest. Oh imet! Mehel oli valge habe ja punast värvi riietus. Mikk jäi meest silmitsema ja viipas talle käega. Ega meeski olnud kitsi. Ta vaatas Miku poole ja lehvitas vastu. Poisile meenus, et aeg on hiline. Ta avas ettevaatlikult akna ja hõikas meest. See sammuski tema suunas. Laps kutsus mehe oma tuppa, sest ta sai teada, et võõras on teelt eksinud. Niimoodi istusid nad kahekesi Miku toas.

Aeg möödus, kuid und ei tulnud kummalgi. Nad hakkasid vestlema. Mikk kutsus võõrast jõuluvanaks. Korraga ütles jõuluvana poisile, et ta võib midagi soovida. Pikemalt mõtlemata teatas Mikk, et jõulude ajal võiksid kõik maailma lapsed endale kingituse saada. Jõuludest ja kingitusest mõeldes jäi Mikk järsku uniseks ja lõpuks uinus. Sel ajal lahkus jõuluvana poisi juurest. Öösel nägi Mikk unes suurt sadu, kus lume asemel olid kingitused.

Hommikul silmi avades ei uskunud poiss enda silmi ega kõrvu. Tema toast vaatas talle vastu kingitus ja jõuluvana oli kadunud. Ta ruttas juhtunust emale rääkima, kui kuulis televiisorist uudist, et maailma kõige vaesemas piirkonnas elavatele lastele oli mõõdnud ööl suur hulk kingitusi toodud. Nüüd haaras Mikk telefoni ja helistas oma sõpradele. Nendeltki kuulis ta aina üht ja sama: kõik olid saanud kingituse.

Miku südames oli eriline tunne. Ainult tema teadis, et selle kingituse saabumise taga oli tema soov. Kummalise mehe päritolu jäi Mikule teadmata, kuid ühes oli ta kindel: mehel oli võlujõud ja tänutäheks Miku lahkuse eest täitis ta poisi soovi. Mõõda poisi põski jooksid rõõmupisarad, sest maailmas, keset lumiseid välju, oli juhtunud ime.

Jõuludeks kõik lapsed terveks!

Nagu inimesi, nii on ka jõuluvanasid õige mitut liiki: mõni kingib maiustusi, mõni toob sokke-mütse, mõni aga taipab raamatupoest läbi käia. Ja seal lähevad tal silmad küll kirjuks!

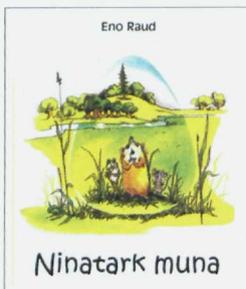
Kõige pisematele pakub kirjastus Ilo hulga tervist turgutavaid Mõmmikute-raamatuid: **“Mõmmikute arstilkäik”**, **“Mõmmikud hambaarsti juures”** ja **“Mõmmikupere ravib linavästrikupeoga”**.

Metsakarud keeravad oma koopas praegu teist külge, kuid karukaksikutel Otil ja Pätsul on aega ja tahtmist mudilastele õpetada, kuidas tuleks oma tervist hoida. Helde jõuluvana võiks tuttavatele pisipõnnidele viia kõik 3 vahvat karuterviseraamatut! Autor **Kuulo Kutsar** kirjutab kuuldavasti juba järgmist õpetlikku ja lõbusat raamatuteksti ning kunstnik **Ülle Meistrilgi** on pliiatsid juba teritatud, et Mõmmikute uusi sekeldusi pildile panna!

Eno Raua “Ninatark muna”

kuulub meie lastekirjandusklassikasse. Nüüd on ilmunud raamatu uuustrükk – ikka nendesamade **Edgar Valteri** lõbusate piltidega, mida kindlasti teie isad-emaadki mäletavad. Nagu pealkirjast võib lugeda, on jutu peategelane üpris ninakas laps – see aga tähendab, et temaga hakkab juhtuma igasuguseid seiklusi. Et oleks põnevam lugeda, siis ei hakka me neid seiklusi kirjeldama – raamatust on ikka poole põnevam järele uurida!

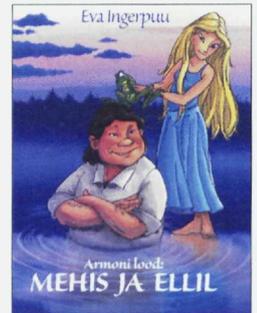
Pokud ootavad värvikuubesid!

Kui soovid jõulumehelt uusi värvipliiatseid, siis küsi kindlasti ka värvimisaamatuid! Väikeõele või – vennale teevad kindlasti rõõmu **“Pokulugude”** vihikud, millest nüüdseks on ilmunud juba 4 raamatukest. Värvimise juurde on vahva ka **Edgar Valteri** kirjutatud lugusid lugeda, ja neid on kirjastuse **Elmatar** pokuvihikutes just parasjagu.

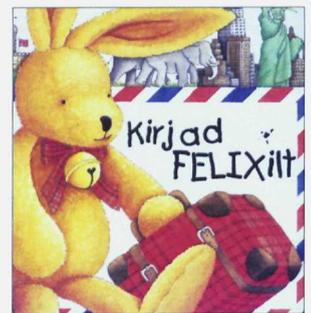
Muinasjutu-sõpradele

on mõeldud ka noore autori **Eva Ingerpuu** esimene raamat **“Mehis ja Ellil”**, mille on illustreerinud noor kunstnik **Valter Alber**. Muinasjutt kõneleb noore hinge rahutusest ja tasakaalu otsimisest looduses ning on autori poolt kavandatud muinasloosarja **“Armoni lood”** esimene teos.

Kirjad kaisujäneselt

Kes on juba lugenud raamatut **“Felix maailma laste juures”**, see teab, et Felixi nimeline jänes on väsimatu rändur. Eks ta vajab ju ka väikest vaheldust oma igapäisest (täpsemalt: iga-õisest) tööst – Felix on nimelt väikese Sophie kaisujänes. Pika puhkuse lõpus tabas Sophiet ränk õnnetus: kaisujänes läks kaduma! Nagu vanemad inimesed ütlevad: iial ei võt teada, milleks mõni äpardus hea on! Sophile on Felixi kadumisest ka kasu, sest kaisujänes saadab talle iga natukese aja tagant kirju. Need kirjad on, muide, raamatus ka päriselt olemas! Lisaks kirjaümbrikele **leiab väike lugeja raamatu vahelt ka ruudulise reisikohvri koos klepsudega!** **Annette Langeni** kirjutatud ja **Constanza Droopi** illustreeritud **“Kirjad Felixilt”** tõlkis eesti keelde **Mari Eerme** ja avaldas kirjastus **Varrak**.

Volli on nüüd raamatusse raiutud!

Ilmar Tomuski Volli-lugusid olete kindlasti Heast Lapsest lugenud – mitu poissi on öelnud, et nemad loevad kõigepealt just Volli-jutud läbi. Nüüd on kirjastus **Tänapäev** teinud Ilmar Tomuski Volli-juttudest kena raamatu **“Tere, Volli!”**, mis ilmus sarjas **“Minu esimene raamat”** ja mille illustreeris **Kirke Kangro**. Lisaks mitmele ajakirjast tuttavale loole on raamatusse raiutud veel hulk uusi lugusid. Teadagi juhtub Volliga pidevalt igasuguseid asju, aga nutikas poiss oskab ennast ka kõige täbaramatest olukordadest välja rabelda.

Küsitajale suu peale ei lööda (eriti raamatuga)!

Neid, kellele meeldib ilma asjade üle mõtiskleda, teeb rõõmu kirjastuse llo avaldatud teatmeteos **"TAHAN TEADA! 555 vastust uudishimulikule"**.

Võib juhtuda, et su mõtetes valmib küsimusi, millele emal-isal ega õpetajal pole aega (ja vahel tahtmiski) vastata. Siis löö teadatahtmise raamat lahti ja korralda selle abil kas või väike koduviktoriini! NÄITEKS kas teadsid, et soolalahuse keemistemperatuur on kõrgem kui puhtal veel ja seepärast saavad nuudlid soolvees keetmisel kiiremini pehmemeks? Kas teadsid, et makarone ei leiutanud itaallased, vaid hoopis hiinlased, ning nende valmistamise oskus jõudis Euroopasse maailmarändur Marco Polo kaudu? Miks linnud laulavad ja kuidas satub pärl oma karpil? Kuidas ämblikud võrku koovad ja mispärast lilled lõhnavad?

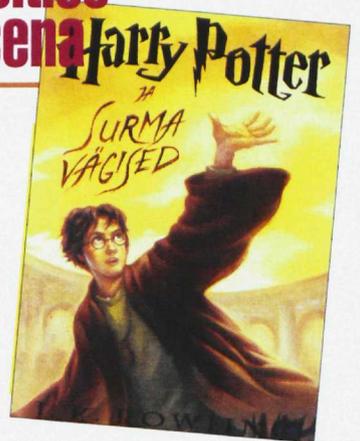
Selle värvikalt illustreeritud raamatu on koostanud **Ilse Hell** ja **Oliver Arnim** Saksamaalt.

Seitsmes, sõjakaim Potteri-raamat esitles ennast eestikeelsena

5. november oli Harry Potteri siinsete fännide jaoks tähtis päev: raamatupoodidesse ilmus **J. K. Rowlingi** Potteri-sarja seitsmes, arvatavasti viimane raamat. Tallinna suuremad raamatupoed **Apollo** ja **Rahva Raamat** korraldasid selleks puhuks võlukarnevali ja viktoriini, mille viis läbi **professor Dumbledore'i** sinne sugulane, kes oskas päris hästi Venno Loosaare häält järele aimata.

Raamatuesitlust kaunistas oma ilmutamisega Potteri-sarja tõlkijanaiskonna soliidsem pool – **Krista Kaer**. Ta kinnitas, et kuigi on Sigatüüka kooli kasvandike ja nende sõprade ning vaenlastega ju ammuilma tuttav, vajas ka uue "telliskivi" tõlkimine kõvasti leidlikkust, sest Rowling on ammendamatu fantaasiaga sõnaleitaja. Enne **"Harry Potter ja surma vägiste"** müükiõudmist autasustati raamatupoos võluviktoriini võitjaid ja parimate potterlike kostüümide kandjaid. Apollo poes sai esikoha meie ajakirjas luuletusi ja jutte avaldanud **Jim Tilk**. Kas Jim kasutab ka luuletamisel oma võlukübarat, pole teada. Aga Harry Potter rõõmustas paljude fännide üle kohe kindlasti. Sellegipoolest ei võtnud ta nähtamatuks tegevat mantlit seljast, vaid imetles eesti lugejate tralli, ise üldse silma torkamata. Eks „Harry Potter ja surma vägised“ ole praegu juba paljude noorte ja laste lugemislaua, sestap ei hakka sisu kohta ütleva midagi enam, kui et sõdimist ja sudimist on selles raamatus küll rohkem kui varasemates. Lõpp aga on üksjagu ootamatu...

Võlutrikke seltskonnalõvikutsikatele

Kirjastus Kirilill andis välja musta sametise kaanega raamatu **"Meelte maagia"**, millele autor **Marc Lemezma** on pannud alapealkirjaks **"Ebatavalised trikid, mis eksitavad, rabavad ja lõbus-tavad"**. Niisiis pole tegu elukutseliste fakiiride ja mustkunstnike tööjuhenditega – Lemezma eesmärgiks on mustkunstihuvilisi õpetada seltskonda lõbustama. Samas tuleks arvestada, et mõnda inimest seltskonnas lõbustab see, kui talle mingi kuri vaim või poltergeist endast märku annab, mõnel ajavad aga müstilised trikid terveks õhtuks hirmu nahka. Õnneks on raamatus hulk selgitavaid pilte, skeeme ja ka hoiatusi trikitegijate jaoks. Teose lõpus on ka võlukunsti sõnastik ja rida viiteid maagiakirjandusele. Raamatu tõlkis Anna-Magdaleena Kangro.

Uinutav kaunitar

Kui jõuluvana kingikotis on veel üks

väike neljakandiline paigake vaba, siis mahub sinna kindlasti imeilus Janne imeilus muinasjutuplaat!

Janne Saart tunnevad popmuusikasõbrad endise **Nexuse** lauljatarina. Meie lugejate seas oli päris palju Nexuse fänne. Vahepeal käis Janne Ameerikas laulmist õppimas ja Saksamaal popmuusika-asju uurimas, nüüd aga on asunud ise laule kirjutama. Enne jõulupühi ilmus temalt uus plaat, mille lauljatar tõestab, et ei oska mitte ainult laulda ja kirjutada, vaid ka lugeda. **Level Recordsi** välja antud CD-lt saab kuulata **seitset vendade Grimmide muinasjuttu** ning **ilusat unelaulu** – ikka Janne esituses. Head kuulamist ja kauneid muusikalisi unenägusid!

Enriquel on muusika veres

Popmuusikasõpradele oli kindlasti

vapustavaks üllatuseks see, et üks maailma säravamaid latini muusikatahti, **Enrique Iglesias**, nõustus Tallinnas kontserte andma. Enriquel on siinmail nii palju fänne, et tuli välja kuulutada veel lisakontsertki, et kõik austajad teda kuulama mahuksid.

Vanem põlvkond teadis muusikust Iglesiast juba enne Enrique sündi: tema isa Julio (loe: Hulio) oli samuti väga populaarne. Nüüdseks on 1975.a. Madriidis sündinud Enrique (täisnimega **Enrique Miguel Preysler Iglesias**) oma isa kuulsuse ületanud, ehkki mainib tagasihoidlikult, et muusiku eralennuk, millega ta Euroopa-turneele saabus, pole pooltki nii uhke kui isa Julio oma...

Enrique on kasvanud suures peres – tal on kolm õde ja kolm venda, kuid muusikust isa ja ajakirjanikust ema olid oma tööga sedavõrd hõivatud, et lastepere kasvas peamiselt hoidja käe all. Iglesiased kolisid Hispaaniast Ameerikasse, kui Enrique oli seitsme aastane, ning muusiku tähelennule andis sära juurde kindlasti ka see, et noormees on võimeline ühtviisi vabalt esinema nii hispaania kui ka inglise keeles. Oma **esimese plaadi eest**, mis ilmus **1995**, sai 20aastane Enrique siiski Grammy auhinna just aasta parima hispaaniakeelse lauljana.

Euroopa-turneele (mille viimased esinemised toimuvadki Eestis) saabus 31-aastane latini muusikataht, tutvustamaks oma uut albumit **"Insomniac"**, mis ilmus tänavu juunis. "Unetuks" nimetas muusik uue CD oma sõnul seetõttu, et lugude lindistamine toimus enamasti öösiti – ja 15 loo plaadile panek oli kahtlemata suur töö.

Uudishimulikud seltskonnatädid lootsid, et koos Enriquega võtab reisi ette ka venelannast tennisetaht Anna Kurnikova, kellega muusik on juba viis aastat sõbrustanud, aga võta näpust! Enrique pole ilmselt suur lobiseja: välisajakirjanikele on ta öelnud, et hetkel elab kumbki staaridest oma elu, kuid midagi skandaalset selles ei ole.

Enrique Iglesiase elust ja muusikast saab rohkem teada tema kodulehelt, mille aadress on: <http://www.enriqueiglesias.com/>

Telli HEA LAPS 2008. aastaks!

Ajakiri "Hea Laps" jätkab järgmisel aastal täies headuses.

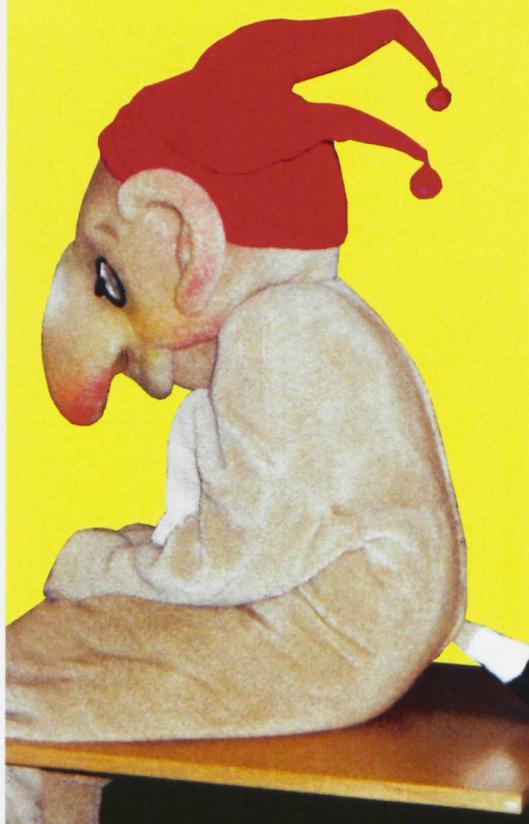
Tellimine on väga arukas, sest:

- ajakiri tuleb ise Sulle koju kätte
- ei pea ajakirja mööda linna taga otsima ega selle pärast järjekordades seisma
- hind on märksa soodsam kui ostes

Aastatellimuse hind 220.- (ostes 276.-)
Poolaastatellimuse hind 120.- (ostes 138.-)

Saada kiri tellimissooviga e-posti aadressile: tellimine@healaps.ee
Kõigi interneti teel tellijate vahel loosime välja hulganisti toredaid auhindu, võiduvõimalus on suur!

Ajakirja saab tellida aastaringelt ka kõigist Eesti Posti postkontoritest.

Suutäis magusat pühadelauale

Šokolaadihiired

Vaja:

- 100 g piimašokolaadi
- 0,75 dl hapukoort
- 120 g šokolaadivahvleid
- 40 g šokolaadiküpsiseid
- 4 spl tuhksuhkrut
- 25 g poolikuid mandleid
- 12 kommiriba
- 24 värvilist kommi

Sulata šokolaad ja sega hapukoorega. Purusta vahvel, sega šokolaadiga. Lase seista külmkapis, kuni segu kõveneb, seejärel vormi kõvenenud segust hiired. Purusta küpsised, kaunistada hiir ära ja ongi valmis!

Hannamari Soidla Väike-Maarjast

Kirju koer

- 2 pakki kandilisi küpsiseid
- 100 g võid
- 1 purk suhkrut ja kakaoga kondenspiima
- 150 g marmelaadi
- 150 g rosinaid
- kaunistuseks nonparelle

Sulata või ja sega kondenspiimaga. Tükelda küpsised ning lisa koos marmelaadi ja rosinatega segule. Sega hoolikalt ja tõsta fooliumile. Keera koos fooliumiga tihedaks rulliks ning pane külmkappi tahkuma. Kaunistada nonparellidega.

Kaisa Kullas Tartust

Söögimuinasjutt

Tervise Arengu Instituudi tellimisel kirjutas **Urmas Lennuk** muinasjutu "Sööärasöö", millest sai suur värvipiltidega raamat. Pildid joonistas **Anni Mäger** – sama kunstnik, kes illustreeris "Limpa". Kuid limonaad on "Sööärasöö" saanud hoopis teisejärguliseks aineks: sellest on kuri nõid Protosiilus teinud endale vastiku tiigi. Protosiilus ja tema käsilased esindavad raamatus maailma pahemat poolt: nemad suplevad limonaadis, grillivad vahukomme ning söövad ohjeldamatult vorstikesi, kartulikrõpse ja rasvaseid friikartuleid. Iga laps teab – või kui veel ei tea, siis saab sellest raamatust teada, et sellised toidud on väga-väga ebatervislikud. Ja mis kõige õudsem: Protosiilus meelitab väikesi eesti koolilapsi rämpstoidurestorani! Õnneks leidub Muinasjutumaal ka tublisid tegelasi – nagu näiteks Saabastega Kass ja Lumivalgeke, kes teevad hommikvõimlemist, pesevad enne sööki käsi ja tunnevad tervisliku toitumise reegleid. Saabastega Kassi juhtimisel peetakse maha äge lahing, kus teravatipulised porgandid burgereid läbitavast ja kapsad friikartuleid kahjutuks teevad.

Raamatu lõpust leiame rea tervislike toitumise retsepte, mis kõik muinasjututegelaste peal ära katsetatud. Muide, päris elus pole Protosiilusel vajagi lapsi rämpstoidurestorani meelitada, sest kuuldavasti ei luba seadused koolijuhitidel keelata koolipuhvetis krõpsude ja keemiajookide müümist. Nii et tuleb jääda lootma õpetajate, laste ja nende vanemate teadlikkusele... Või ehk antakse iga krõpsupakiga kaasa tervisliku toitumise õpperaamat?

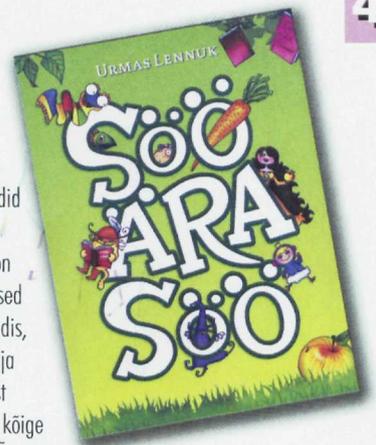
Lumepallisupp

- 4 klaasi piima
- 4 muna
- 6 spl suhkrut
- noaotsatäis soola, veidi vanillisuhkrut

Piima paneme keema madalas keedunõus, mille põhja oleme teinud veega märjaks. Munavalged lööme muna-kollastest eraldi ja klopime kõvaks vahuks. Lõpuks lisame 2 spl suhkrut ja

klopime veel natuke. Tõstame lusikaga kuuma piimasse munavalgekuhjakeseid, laseme natuke keeda ja tõstame vahulusikaga supikaussi või taldirukesse. Munakollased hõõrume teise osa suhkruga vahule, lisame neile natuke kuuma piima, segame ja valame keedunõusse kuuma piima hulka. Hoiame tulel, kuni segu pakseneb, kuid ei lase keema tõusta, midu läheks piimtükiliseks. Tõstame segu munavalgest "lumepallide" juurde!

Triin Valdmaa Jõgevast

Sussiaeg

Leelo Tungal

Priit Pajusaar

4 Fsus²

Sus-sid taas on läi-nud moo-di – jõu-lud ju - ba teel on.

7 B^b F/A B^b Csus⁴ C B^b/D C/E

Tonnleid too - di kin - ga-poo - di, juur - de va - ja veel on. Ta hak - si-me sa - ja - jalg - sed

10 F C/E Dm F/A B^b Csus⁴ C F

sel - lel a - jal ol - la: pä - ka - pi - kud pu - na - palg - sed tup - pa võik - sid tul - la,

13 B^b/D C/E F Dm⁷sus⁴ Dm

i - ga sus - si sis - se pei - ta na - tu - ke - ne kom - me.

15 F/A B^b F/C C F

E - ga nei - le me ei näi - ta o - ma ham - ba - plom - me.

2. Kõikjal käivad päkapikud,
kujutage ette:
Muhu saarel täidavad nad
päklitega pätte!

Tšuktšile, kes ööseks vildi
voodi ette pani,
päkapikk tõi põdra pildi
ja veel martsipani!
Aknaluuke hollandlastel
on ta lahti muukind.
Selge see, et seal on lastel
kommiootel puuking.

3. Ent kui väike jaapanlane
aknale viib sussi,
päkapikk siis talle paneb
sussi sisse sushi.

Tahaksime sajajalgset...

LEGO

CITY

uus

**Päriselt
ujuv laev!**

**Kõik pardale!
LEGO auhinna
voitma!**

UUS LEGO CITY SADAMI!

- Supersuur kaubalaev – see on ujuv!
- Võimas sadamakraana – valmis tõstma raskeid konteinerid!
- Konteinerite veok – valmis tööks!
- Tugev maabumissid koos sadamatöölistega.

Vastus saada 5. jaanuariks 2008 aadressil:
Hea Laps, Harju 1, Tallinn 10146

Mitu konteinerit on juba laevale laaditud? Õige vastus tähistab ristiga

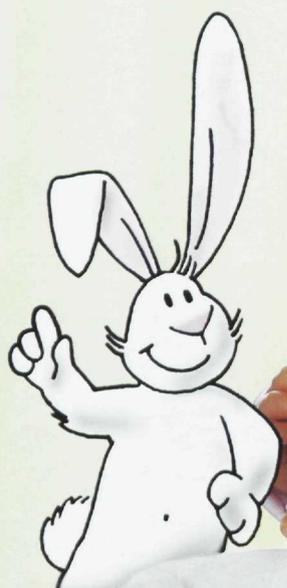
2 3 4

PE^B 2007, 12
2 1378

Mul on nii ♥
armas
väikevend!

Kuidas see küll juhtuda sai - Baby Born kaotas oma väikevenna silmist. Aita tal leida õige tee venna juurde.

Anvo

Zapp Creation[®]